

DOLENJSKI LIST

Že tretjič rdeči petelin

Tokrat strela v Kočariji: Franc Vegel ima za 10 milijonov starih dinarjev škode

KRŠKO – Skupščina je v ponedeljek sklenila, da ne bo podpisala sporazuma za graditev medobčinskega pionirskega letovišča v Ankaranu. Poiskala bo raje možnosti za letovanje v Mati, idti pri Poreču.

METLIKA – Vse od Božakevove do Križeve vasi, je pravil krog in krog Metlike, je bilo v nedeljo ob Kolpi polno kopalev. Vse več je avtomobilov tudi od drugod.

KRŠKO – V ponedeljek je odpotoval na počitnice v Rovinj 166 otrok iz krške občine. Letovanje organizira občinska zveza priateljev mladine za zdravstveno in socialno ogrožene šolske in predšolske otroke.

SENOVO – Prebivalci protestirajo zaradi ukinitev nedeljske avtobusne proge Brestanica–Senovo. Skupščina jih podpira v njihovi zahtevi, da bodo tudi med tednom iskali drugo avtobusno podjetje, če SAP ne bo vozil ob nedeljah.

ZUŽEMBERK – Nejubo presečenje so v nedeljo doživeli izletniki na žužemberški Loki. Prostor za taborjenje je bil pregrajen, ker ima menda nekaj košev mrve prednost pred turizmom. Ta samovoljni „ukrep“ je delo najemnika travnika.

»Sindikat« kmetov

Kmetje so začeli ustanavljati svoje sekcije — Za skupni nastop so potrebna enotna stališča in paketno dogovarjanje

Brian Trubshaw, 47, poskusni pilot francosko-britanskega nadzvočnega letala Concord, ki ga še vedno preizkušajo, je dobil nagrado Seagrave trophy za izredne zasluge pri razvijanju tega letala, ki je sicer zaradi izjemnih razvojnih težav daleč prekoračilo vse predvidene predračunske stroške in povzročilo ogorčene debate v Franciji in Veliki Britaniji. Mnogi namreč menijo, da bi projekt morali opustiti... vsaj ena nagrada v morju skrb in nasprotovanje...

„Hladnokrvno ste se odločili, da nekoga živega sezete samo zato, da bi dobili 5000 funtov (nekaj več kot 16.000 dinarjev) zavarovalnine,“ je dejal sodnik, ki je obsodil Angleza Johna Parotta. Ta je namreč najprej zavaroval svoje stanovanje, potem pa ga začgal, da bi dobil zavarovanje... pa je dobil le sedem let zapora...

Maor (domačin z Nove Zelandije), ki je sredi minulega stoletja iz lesa izdelal glavo nekega božanstva in jo potem prodal za nekaj dinarjev misijonarju, si najbrž niti v sanjah ni mogel predstavljati, da bodo nekoč njegov izdelek prodali za okroglo 4000 dolarjev (približno 60.000 dinarjev) na javni dražbi — pa se je to kljub temu zgodilo minuli teden v Londonu... bogatenje na račun revnih in neznanih...

Juan Corona, 37, ki ga sumijo, da je umoril nič manj kot 25 ljudi v Yuba Cityju v Kaliforniji, je bil uradno obtozen za doslej najbolj grozljiv zločin v zgodovini Združenih držav Amerike. Svoje žrtve naj bi grdo iznakanil in jih pokopal v nekem sadovnjaku, misleč, da ga ne bodo nikoli odkrili... ampak roka pravice je to pot segla zelo daleč...

Najbrž bi se kaj takega le stežka primerilo kje druge kot v Veliki Britaniji, kjer so skorajda naročljivi v živali: ko je neki ostareli ovčarski pes padel 20 metrov globoko v prepad, so ga povsem neznani ljudje, ki so ga slučajno našli, odpeljali v bližnjo bolnišnico in plačali vse stroške zdravljenja, potem pa ga izpustili... srečni britanski psi...

Morda se nekaterim kmetom take sekcije ne zdijo potrebne. Verjetno pa le takim, ki se ne vedo, kaj naj bi delale in kako bi jim koristile. Zaradi različnih razlog je veliko nejasnosti.

Pred kratkim smo slišali mnenje — prišlo je z velikega kmetijskega kombinata — naj bi kmetje bili organizirani v kooperaciji tako kot doslej, reprebliška zadružna zveza pa naj bi bila njihova stanovska organizacija, ki bi skrbela za druga, negospodarska vprašanja. Če bi bilo tako, potem kmečke sekcije res ne bi bile potrebne. Zadružne organizacije in njihova reprebliška zveza naj bi po doseđanjih predlogih skrbeli predvsem za gospodarske dejavnosti kmetov, a kmečke sekcije naj bi bile nee vrste sindikat.

Nekateri kmetje niso bili zadowoljni s takimi razlagami, vendar so le čakali, kdaj bo sekcijsko ustanovila Socialistična zveza, torej njen odbor ali konferenca. Najbolj podjetni pa so začeli ustanavljati kmečke sekcije po vseh, pri krajevnih odborih SZDL, zlasti na Gorenjskem. Zato so morali ustanoviti kmečko sekcijo tudi pri občinskih konferencah SZDL v Kranju. Delegati za izvolitev skupščine zdravstvenega zavarovanja kmetov za mariborsko območje so na predlog sklicatelja sestanka, občinske konference SZDL v Mariboru, sklenili, da jih bodo začeli ustanavljati pri krajevnih odborih, nato pa bodo izvolili še člane za kmečke sekcije pri občinskih konferencah SZDL.

Pred kratkim je bila ustanovljena kmečka sekcija pri republiški konferenci SZDL. Zdaj bo več pobud tudi od zgoraj. Za ustanavljanje in dejavnost takih sekcij pa bo seveda najpomembnejše razpoloženje kmetov.

Morda se nekaterim kmetom take sekcije ne zdijo potrebne. Verjetno pa le takim, ki se ne vedo, kaj naj bi delale in kako bi jim koristile. Zaradi različnih razlog je veliko nejasnosti.

Pred kratkim smo slišali mnenje — prišlo je z velikega kmetijskega kombinata — naj bi kmetje bili organizirani v kooperaciji tako kot doslej, reprebliška zadružna zveza pa naj bi bila njihova stanovska organizacija, ki bi skrbela za druga, negospodarska vprašanja. Če bi bilo tako, potem kmečke sekcije res ne bi bile potrebne. Zadružne organizacije in njihova reprebliška zveza naj bi po doseđanjih predlogih skrbeli predvsem za gospodarske dejavnosti kmetov, a kmečke sekcije naj bi bile nee vrste sindikat.

JOŽE PETEK

TELEGRAMI

BERLIN — Predsednik vlade in zunanj minister Nemške demokratične republike Willi Stoph in Otto Winzer bosta obiskala Sirijo. To so sporočili po obisku sirskega zunanjega ministra v Berlinu.

KAIRO — Britanski zunanj minister Alec Douglas-Home bo 12. septembra za tri dni obiskal Egipt. Pogovarjal se bo o položaju na Bliznjem vzhodu in britansko-egipotovskih odnosih.

BEograd — V Beogradu se mudi bivši predsednik vrhovnega sodišča ZDA Carl Warren, ki se udeležuje V. svetovne konference „Svetovni mir po poti prava“.

PEKING — Urednika New York Timesa Jamesa Restona so operirali v Bolnišnici anti imperializma v Pekingu. Operirali so mu stepič, bolčine pa blažili z zabandanjem igel, uspešno kitajsko metodo, imenovano akupunktura.

Dogodek, ki je zasenčil Vietnam, Palestino, Pakistan, sudanski državni udar in druge politične dogodek: stisk ameriške in kitajske roke v Pekingu. Svetovalec predsednika Nixonu dr. Henry Kissinger (levo) je na skrivaj obiskal premiera LR Kitajske Ču En Laja (desno). Kitajski premier je povabil predsednika ZDA na obisk in Nixon je v poslanici ameriškemu narodu označil svojo predvideno pot kot „zgodovinsko pot miru“. (Uradna kitajska fotografija, razvita v Beli hiši)

tedenski zunanjopolitični pregled

Kot v filmu se je odvijal verjetno eden izmed najbolj pomembnih dogodkov zadnjih let, če ne celo precej daljšega obdobja: konec minulega tedna je v svet planila novica — Nixonov svetovalec Henry Kissinger je obiskal v Pekingu Ču En Laja, predsednik Nixon je sprejel povabilo kitajskega premiera, naj obišče Kitajsko. Tisto Rdečo Kitajsko, s katero so bili odnos doslej domala na ničli ali pa pod njo. S to novico in z nadaljnji ukrepi obeh vlad bodo nedvomno postavljena v preej drugačno luč tudi razna svetovna politična in gospodarska vprašanja (Vietnam, itd.).

Kissinger je potoval iz Pakistana v Pekingu s komercialnim letalom družbe PIA, pod lažnim imenom in s tujim potnim listom. 9. in 11. julija se je Kissinger mudil v Pekingu, ko pa se je vrnil v ZDA, je predsednik Nixon po radiu in televizijski sporočil Američanom, da bo potonal na Kitajsko. Sovjetska zveza je zadržana do take nove diplomacije ZDA in LR Kitajske. Čang Kaj Šekova vlada pa je poslala ZDA oster protest zoper nameravani Nixonov obisk. Jasno, da „prave“, otoške Kitajske — Formoze, so se takim razvojem dogodkov močno zamajala.

Nixon sam je dejal, da bo njegova pot na Kitajsko „pot miru“, pomembna ne samo za sedanjo generacijo, ampak za nadaljnji tok zgodovine. Mike Mansfield, vodja demokratske večine v senatu, je dejal: „Osupil sem, navdušen in srečen!“ Demokratski senator George McGovern pa je označil Nixonovo odločitev za obisk Kitajske in normalizacijo odnosov: „Upam, da to pomeni konec dolgega obdobja neumnosti v naših odnosih z LR Kitajsko in začetek novega obdobja v smislu skupnih interesov.“ Britanski premier Heath je jasno povedal, da LR Kitajska končno mora zavzeti svoje mesto v Združenih narodih.

V ponedeljek zvečer je bil v Sudanu državni udar, v trinajstih letih tretji po vrsti. Skupina častnikov pod vodstvom majorja Hašima el Ata je odstranila sefa države generala Džaferja el Nimeirija. Iraska vlada je novi rezim že priznala. El Ata je star 35 let.

Sodišče v Stockholmumu je izreklo sodbe petim ustaskim teroristom, ki so sodelovali pri umoru našega veleposlanika na Švedskem Rolovića: prvoobtožena Brajković in Baresić sta bila obsojena na dosmrtno ječo, njuni pajdasi Stojanov na stiri, Miličević in Lemo pa na dve leti zapora. Slednji bodo po prestani kazni tudi izgnani iz Švedske. Medtem ko je sudišče očitno sprejelo predlog tožilca za morilca Brajkovića in Baresića, pa se to ni zgodilo z ostalimi tremi obtožencimi. Opazovali so na radiu javno predvajali potek ustrelitve, med katere je bilo mogoče slišati povelja, krike zadetih in strele. To je pri opozovalcih — celo tistih, ki veljajo za nevtralne v tem primeru — zapustilo zelo mucen vtis. Mednarodno združenje pravnikov je protestiralo, ker ustreljeni zarotniki po njihovem mnenju niso imeli možnost legalne in zakonite obrambe. General Ufšir je povedal, da so zarotni pripravljeni že več kot leto dni in da glavni vodja prevratnikov ni bil general Medbuh, marveč poveljnik podčastniške akademije polkovnik Ababu. Prevrat pa je po besedah generala Ufširja spodeljen zato, ker zarotniki niso koordinirali svojih akcij. Toda nedvomno bolj kot to je pomembno vprašanje, kako se bodo posledice neuspelega prevrata pozname v odnosih arabskih držav? Zelo verjetno je, da bo prislo do zaostrevitve (nekaterim, med Libijo in Marokom, smo že priča), ki bodo zopet razcepile sile in vnesle nadaljnjo negotovost na področje, ki ga oblikujejo valovi Sredozemlja. Se posebej je to tragično zato, ker imajo te dežele tudi brez tega — namreč brez medsebojnih sporazumov — dovolj problemov in mnogi med njimi so bili že doslej skoraj neresljivi, sedaj pa se jim pridružujejo še novi.

»Konec obdobja neumnosti«

Vijak naše stabilizacije

vso državo v prvem letnem polletju kar 848 milijonov dolarjev (od česar odpade samo na Slovenijo 155,5 milijona dolarjev primanjkljaja).

Vse ugotovitve v zvezi s tem kažejo, da bomo nujno morali ukrepati, če bomo hoteli zajeziti to nevarno drsenje v vedno globlje zivljenjskega pomena za naš nadaljnji razvoj, vodje zunanje trgovinskega (in hkrati s tem deviznega) primanjkljaja. V republiški skupščini so poslanci zahtevali, da bo treba RAZBREMENITI GOSPODARSTVO in ga spodbuditi z ustrezanimi ukrepi (carinskimi olajšavami in drugim), da se bo čimprej le usmerilo v potreben izvoz svojih izdelkov — za kar sedaj, lahko rečemo, skorajda nima nikačne spodbude. Vse tudi kaže, da bo zvezna voljen Veljko Milatović, za generalnega sednika zvezne konference SZDL so iz Slovencev (in kot je napovedano, naj bi te ukrepe pripravili že do konca tega meseca). Prav

cija in hkrati s tem uravnoteženje naše zunanjne trgovinske bilance — so prav gotovo dosegli cilj, ki je našo trdnost in gospodarsko moč, pa jih bomo zategadelj morali rešiti, pa naj nas te rešitve veljajo še toliko.

Sredi minulega tedna (prejšnji četrtek) se je v Beogradu sestala prvič v novi sestavi zvezna konference SZDL, ki se je ob tem tudi KONSTITUIRALA po novem. Za predsednika zvezne konference SZDL je bil izvoljen Veljko Milatović, za generalnega sednika zvezne konference SZDL so izvoleni člani: Jože Božič, Božo Kovač, Zoran Polić, Vida Tomšič in Janez Vipotnik.

2

MERITVE ZA NOVI MOST — Prejšnji teden je ekipa sektorja za urbanizem pri novomeškem Dominvestu na novomeški Loki pod strokovnim vodstvom geometra Ivana Hrovatiča opravila meritve za novi novomeški most, ki bo povezoval bregova Krke od komande JLA do novomeške bolnišnice. (Foto: S. Dokl)

vredno je zapisati...

Dolenjske občine pravkar obnavljajo družbeni dogovor o programu zdravstvenega varstva, financiranju zdravstvenih dejavnosti in sredstvih za razširjeni reproducijo v zdravstvenih delovnih organizacijah za čas od 1971 do 1975.

Pri tem zlasti zanimivo pogledati, kaj družbeni dogovor obeta na področju vlaganj v zdravstvu. Navedenih je več del, ki naj bi jih podpisniki dogovora omogočili v naslednjih petih letih. Tako naj bi v tem času končali drugo fazo v dograditvi novomeške bolnišnice, na novo sezidali stavbe za potrebe novomeškega zdravstvenega doma v Novem mestu, Crnomlju in Semiču, pri

delovnih organizacijah, ki imajo več kot 1.000 zaposlenih pa uredili obrame ambulantne. Po mnenju predsednikov občinskih skupin naj bi v ta namen v skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev zbirali prispevki po stopnji 0,5 odstotka iz osebnih dohodkov.

Za druga dela (preureditev zavoda za zdravstveno varstvo, zidanje nove lekarne v Novem mestu, pomoč pri opremi zdravstvenih enot v zdraviliščih itd.) bi bilo potrebno denar iskati druge.

Medtem je novomeška skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev sprejela sporazum, po katerem bo skupaj z republiškim izvršnim svetom, ljubljansko in kranjsko skupnostjo zdravstvenega zavarovanja delavcev ter seveda s kliničnimi bolnišnicami v Ljubljani pomagala pri dograditvi kliničnega centra v Ljubljani. Po tem sporazumu bo novomeška skupnost do konca februarja 1975 prispevala 4.119.000 din.

Odpredi vrata kapitalu

V brežiškem hotelu Turist so se 8. julija srečali predstavniki podjetij, skupin in družbenih organizacij z direktorjem Ljubljanske kreditne banke Nikom Kavčičem. Seznanili so ga z načrti delovnih organizacij in občin za nadaljnji razvoj, za uspešnejši odriv iz zaostalosti, pri čemer seveda niso zamolčali potrebu po kreditih. Tov. Kavčič je povedal nekaj spodbudnih misli o iskanju novih poti in dal napotek, naj občina odpre svoje meje kapitalu znotraj in zunaj naših meja. Poselj se je zanimal za politiko vinogradništva in za investicije na tem področju, ki po njegovem mnenju niso dovolj usklajene, vsaj kar zadeva gradnjo kleti in predelovalne obrate.

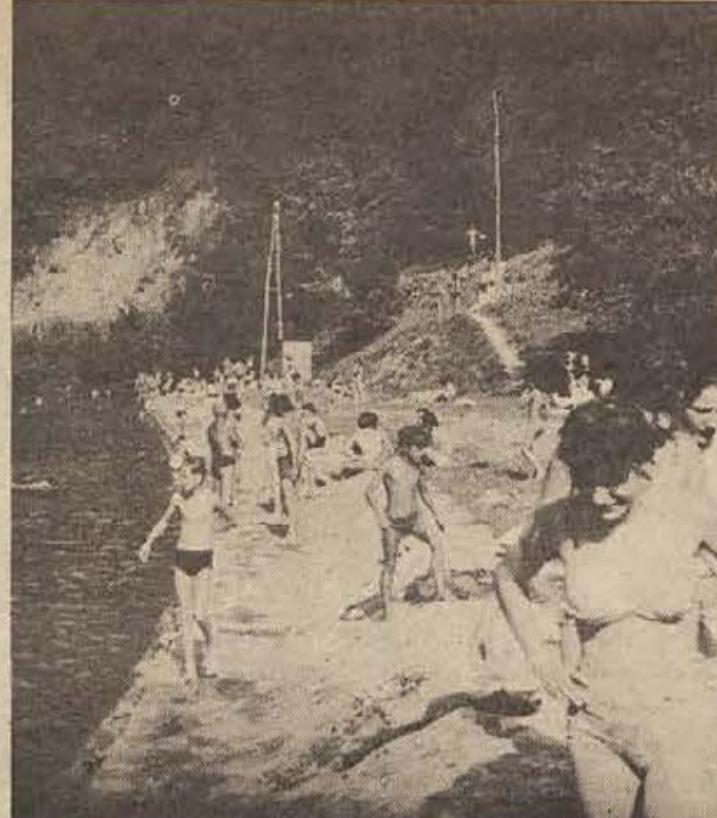
J. T.

Razprave o sporazumih

Nekatere ustanove in delovni kolektivi so že sprejeli v razpravo osnute samoupravnih sporazumov za delitev dohodka in osebnih dohodkov. V ribniški občini so o osnutkih teh sporazumov razpravljale sindikalne organizacije in delovni kolektivi v osnovnih sočasnih, delavskih univerzi, STANGRADU in še nekaterih drugih delovnih organizacij. Danih je bilo nekaj splošnih pripomemb o osnutku, ponekod pa so menili, da je izračun za ugovarjanje sredstev za osebne dohodke zelo zapleten.

KAJ BO V KRIŽIŠČU?

Ob cestnem križišču Metlika-Crnomelj-Karlovac je bila skrbna nekdanje hiša, okoli nje pa vse razmetano, pred kraljim so zadevi teren ravnati. Odpreli so že na tisoče kubikov zemlje, ki jo potrebujejo pri gradnji Kometovih prostorov v Rosalincu in za zaspavanje jezera za tovarno Beti. Obenem bo preostor ob križišču izbran in lepi ter pripravljen za ureditve, kot predvidevajo načrti.

JE ŽE TESNO — Na naravnem kopalnišču na Mirni pri Boštanju, ki je narejeno po zaslugu krajevne skupnosti Sevnica, v teh pasjih julijskih dneh že zmanjkuje prostora za vse, ki bi se radi ohladili. Sevnica bo prej ali slej nujno potrebovala kopalni bazen. (Foto: Legan)

POTREBNA SO VEČJA POOBLASTILA IN BOLJSI PREJEMKI

Halo, halo, inšpekcija, kje si?

Zakaj tisti, ki nadzorujejo zakonitost, niso bolj odločni, kadar naletijo na kršitelje predpisov? Tožilstva želijo ukrepati!

Zveza komunistov že nekaj časa postavlja zahteve po ostrejšem ukrepanju sodišč, inšpekcij in vseh tistih organov, ki so dolžni bdati nad spoštovanjem zakonov. Obdobje stabilizacije pa je do napak se posebej občutljivo, saj so ponekod prešle v

navadno in iskanje lukanj v predpisih štejejo marsikje med „sposobnosti“ in ne med „grehe“.

Med poglavitev ovire, zaradi katerih inšpekcije niso dovolj učinkovite, navajajo v Posavju premajhno strokovnost, do nje pa se ob sedanjih pogledih na to

delo in ob nespodobudnih osebnih dohodkih ne bodo prikopalni. Tudi več pooblastil bi morale imeti inšpekcije.

Učinkovitost inšpekcij pa je pogoj za uspešnost sodišč in javnih tožilstev. Tožilstvo ne okleva, če dobi prijavo, če pa prijavitelj ni, ni postopka. Rajko Zupanc, sodnik iz Sevnice je pred dnevi dejal, da je treba sodiščem in inšpekcijam dati drugačno avtoriteto, da je treba v osnovi spremeniti pogled na te stvari.

O inšpekcijah v Posavju bo verjetno spregovoril tudi svet posavskih občin. Že ob ustanovitvi je bil nakazan predlog, naj te stvari občine preučijo in predlagajo skupne službe. Za nekatere področja jih že imajo in pokazalo se je, da to v redu teče. Skupščine bodo morale ugrinuti tudi v povečanje osebnih dohodkov za davčne in inšpeksijske službe, sicer bodo razpisali še naprej ostali brez odziva, strokovnjaki pa bodo raje odhajali v podjetja, kar se že dogaja.

J. TEPPY

V Metliki pripravljajo korenito kulturno akcijo, v kateri bodo zlasti oživili amaterizem

Metliška konferenca Socialistične zveze je ugotovila, da je v tej belokranjski občini potrebna korenita kulturna akcija. Znova naj bi na trdne noge postavili amaterizem, ki je bil pred leti dobro razvit, zadnje čase pa kot da ga ni več.

Ugotavljajo, da je podeželska kulturna dejavnost osredotočena v šolah, medtem ko društveni se čutiti. Poleg solskih kulturnih skupin deluje še mladinska skupina „Osip Šest“, godba na pihala in seveda Belokranjski muzej, ki pa z amaterizmom nima skoraj nič skupnega. Tu je po mnenju Socialistične zveze glavni razlog, da se letosnjega natečaja za Župančičeve nagrade ni udeležila nobena kulturna skupina iz metliške občine.

Socialistična zveza ugotavlja, da je takšno mrvilo ni razlog, čeprav je res, da niso že prej prekinili praznine, ki je predolgo trajala. Pogoji za kulturno dejavnost so, med drugim premore občina tri dvorane, ki niso izrabljene. Središče kulturne akcije naj bi bilo po mnenju Socialistične zveze krajevne skupnosti, ki so do zdaj to področje zapostavljale.

Kulturna akcija bo po prepričanju Socialistične zveze uspešna le, če bo za kulturo tudi več denarja kot do zdaj. Zato mora kulturna skupnost čimprej začeti. Le tedaj lahko računajo, da bodo poleg rednih denarjev dobili pomoč z družbenim dogovarjanjem.

MILIJON KOPALK IZ BETI

Proizvodnja kopalnih oblek je v tovarni BETI za letošnjo sezonu končana. Na domačem trgu so prodali 200.000 ženskih, 300.000 otroških in 150.000 moških kopalk, medtem ko je slo v izvor 350.000 kopalnih oblek, pretežno ženskih. Od letošnje proizvodnje kopalk ni nič ostalo, saj so kupci vse sproti kupili. Nekaterih naročil tudi niso mogli uresničiti, ker so bile zmogljivosti premajhne. Ob taki prodaji je vsaka beseda o kvaliteti, ceni in skladnosti z modo odveč.

Kmečko zavarovanje

(Nadaljevanje s 1. str.)

- Pravico do pokojnine dobti zavarovanec s pogojem, da je bil vsaj 5 let zavarovan in da pred uveljavljivijo pokojnine izroči gospodarstvo osebi, ki s tem pridobi položaj zavaranca-kmeta.

- Pokojnina znaša 250 din na mesec, vsako leto pa se bo povečala za odstotek, za katerega se bodo povečali življenjski stroški.

Sredstva za zavarovanje naj bi biali s prispevki kmetov-zavarovalcev in družbeno-političnih skupnosti (občin, republik) v razmerju 2:1. Kmet bi se lahko odločil tudi za prostovoljno razširjenje zavarovanje, po katerem bi za večje prispevke imel tudi višjo pokojnino.

Sejmišča

V BREŽICAH

Na sobotni sejem prasičev v Brežicah so rejeci pripeljali naprodaj 412 puškov v starosti od treh mesecov ter 17 starejših. Mlajši so prodali 295 po ceni do 10,50 dinarjev za kilogram žive teže, starejši pa 12. Njihova cena je znašala do 8 dinarjev za kilogram žive teže.

IN NOVEM MESTU:

Kmetje so v ponedeljek pripeljali na novomeško sejmišče 300 puškov, starih od šest do 12 tednov in 15 starejših nad tri meseca. Prodali so samo 205 prasičev, mlajši so bili po 150 do 200 dinarjev, starejši pa od 210 do 330 dinarjev. Prodaja je bila slaba predvsem zaradi slabega vremena v zgodnjih juntrnih urah, saj ni bilo kupcev iz oddaljenih krajev.

ZETEV NA DOBOVSKEM POLJU — Kombajn je last vaške strojne skupnosti z Velikega Obreža. Drago Jurkas in Zvonko Vučanik (na sliki) žanjeta že tri tedne brez prestanka, v petek in svetek. Njuno področje sega od Rigonc do Župelevca in še na lev breg reke Sotle. (Foto: J. Teppay)

Turistični barometer

Motorizirani nomadi so v zadnjih topih julijskih dneh preplavili tudi naše avtokampe. Še več jih pa divjeti, največkrat ob prometnejših cestah, tako da lahko že v zgodnjih juntrnih urah hitro odrinejo v naročje morja. Avtomobilski camping v Novem mestu in na Otočcu sta za naše razmere kar dobro urejena, za tujoč, ki so navajeni pa še marščesa boljšega, je to premalo. Zato si marsikateri misli: travnik tu, travnik je tam, voda je tukaj, voda je tam! Torej se mi bolj splača taboriti na divje, kot da moram odsteti še nekaj denarjev. Saj za potujoče nomade tako vemo, da niso ravno preveč pri cvenku, drugače se ne bi šli takšen turizem.

Teh nekaj vrstic ni namejenih kot kritika našim turističnim delavcem. Vemo, da so težave, saj v Novem mestu celo ne dobijo človeka, ki bi bil pripravljen sprejeti za tri mesece službo „prometnika“ v avtokampingu. Vendar vseeno v premislek.

Na Dolenjskem je treba v najkrajšem času urediti primeren prostor, kjer bo preskrbljeno za vse, kar sodi v moderen avtokamping.

Kmetijski nasveti

Strupi, ki morijo čebele

Zavedamo se, da je marsikateri dosedanji naziv izvenel v prazno. Primeri morije se ponavljajo, iz leta v leto uporabljamo v kmetijstvu več strupenih škoprov in stalno se veča nevarnost za čebele, te drobne žuželke, ki opravljajo toliko koristnega dela. Nadvse žalosten je pogled na panjevo brado, na kateri se nabirajo mrtve živalce, ki jih je pokosila „moderna“ smrt, kemični pripravki, s katerim so se okužile, ko so obletavale cvebove.

Vsi pripravki niso enako škodljivi. Delimo jih v štiri skupine: v prvo štejejo najbolj nevarne snovi; te so: sevin, paration, svinčev arzenat, lindan, aldrin, dieleldrin, diazinon itd. V drugo skupino štejemo pripravke, ki so zelo strupeni, vendar jih lahko uporabljamo, če dosledno upoštevamo varnostne ukrepe. Sem spadata fosdrin in malation. V tretji skupini so strupeni pripravki, ki jih lahko uporabljamo, če ne pridejo v dotik s čebelami: DDT, endrin, tediom, fiodan, toksafen itd. V četrtri skupini so nevarni pripravki: bordojska brozga in druga bakrena sredstva, kaptan, keltan, maneb, žveplo, dithan in še nekatera.

To razporeditev moramo dosledno spoštovati. Upoštevati je treba tudi nekatere druge okolnosti, predvsem čas cvetenja, ki je lahko odločilnega pomena. V cvetu lahko škoprimo le s fungicidi, ki spadajo v četrti skupino, pa še takrat je bolje, če škoprimo, ko v nasadu ni čebel.

Upoštevati je treba podstat in okolico nasada. Pri škopljaju z drobnim prahom ali škopivom lahko zanesete strupeno snov na sosednje nasade in nesreča je kmalu tu. Celo kilometer in več lahko nese veter droben prah ali škopivo. Pri škopljaju je treba upoštevati tudi čas delovanja posebnega pripravka. Poznamo snovi, ki so še dva tedna po škopljaju čebelam hudo.

Da bi zmanjšali obseg ali povsem odpravili zastrupitve čebel, morajo sadjarji in čebelarji kar najtešnejše sodelovati. Značilno je, da so zadnje čase postali stalen izvor nevarnosti vrtičkarji, ki škopijo z najrazličnejšimi pripravki, ne da bi dovolj upoštevali njihovo nevarnost za čebele.

Inž. M. L.

MOKRICE POSTAJAJO ZANIMIVE

„Majhen kolektiv v velikem objektu,“ tako je direktor Urek (na sliki) pred dnevi predstavil gospodarsko podjetje grad Mokrice na strešanju brežiških gospodarskenikov z direktorjem Ljubljanske kreditne banke Nikom Kavčičem. „V 20 letih nismo dobili niti dinarja posojila in zdaj šele postajamo zanimivi. Upam, da bo integracija z novomeškim gospodarskim centrom in tovarno Krka uspela, pa tudi zagrebska Astra bi radec volje prevezla Mokrice, če bi ji občina prepustila grad,“ je dejal.

Za nasilje - samo sila!

(Nadalj. s 1. str.)

vojaške sile in omahovanja vožilnih narodnih činiteljev izgubili tretjino narodnega ozemlja, kot piše tovaris Fajfar. Stalec o potrebi neizprosne oborožene akcije je znagalo v celoti. Oboroženi upor je hkrati pomenil tudi izhodišče za osvoboditev in združitev vseh Slovencev.

Oborožene sile Osvobodilne fronte, naša narodna vojska, prva resnično ljudska armada in udarna pest slovenskega delavstva, kmetov in narodnega izobraženstva, je začela rasti 1941 iz ljudstva samega. „Njeni temelji in duh so bili ljudski, demokratični. Nova vojska naj zraste iz samega osvobodilnega boja. Edino tako vojska lahko postane braniteljica narodnih pravic in osvoboditeljica vsega slovenskega ozemlja...“ Poleg partizanskih čet se je jeseni 1941 osnovala kot vojaška formacija OF, tudi Narodna zaščita, ki je bila vojaško urejena in je opravljala narodnoobrambo in službo na terenu. Prek Narodne zaščite se je vršila tudi prostovoljna mobilizacija v partizanske čete. Obe ti vojaški organizaciji, partizanske čete in Narodna zaščita, sta postali osnova poznejše Narodnoosvobodilne vojske Slovenije in sestavni del NOV Jugoslavije...“ piše tovaris Fajfar v svoji knjigi ODLOCITEV. Zgodovinska naloga: osvoboditev vse slovenske domovine, je bila 1945 uresničena.

Na dragocenih izkušnjah in naukah preteklosti smo gradili in utrjujemo samoupravljavsko socialistično družbo. Bolj kot kdajkoli doslej se ob tem zavzemo, kaj pomeni danes čvrsta, zanesljiva, vseljudska obrambu domovine.

ZA SVOBODO NI NOBENA CENA PREVELIKA! Armada pa smo spet - mi vsi.

Na čigavih ramenih

Izredno hiter razvoj gospodarstva v novomeški občini so v veliki meri omogočili slabo plačani delavci

Iz poročila, ki ga je v stanju gospodarstva posredoval pred nedavnim Obš Novo mesto v okviru akcije za stabilizacijo, lahko posna memo med drugim tudi naslednje podatke o gospodarski rasti: družbeni prizvod se je v zadnjih petih letih povečal v občini poprečno za 22,8 odst., v SRS za 14,2 odst., lani pa v občini kar za 45 odst. Družbeni prizvod na zaposlenega se je hkrati v naši občini povečal lani za 17,6 odst., v SRS pa za 10 odst. Lani pa so porabili četrtna na novo ustvarjene vrednosti za investicije. Produktivnost na zaposlenega se je v ni povečala v občini za 14 odst. tolikot v republike.

In osebni dohodki? Lani so se nominalno povečali za 17,6 odst., realno (glede na podražitve) pa za 5,7 odst. in so bili v občini še vedno za 6 odst. pod republiknim poprečjem. Konec novembra je bilo v občini (po zbirniku, izdelanem na osnovi obrazca RAD-10-letno popročilo) 2759 PK delavcev s 1050 din in 3219 NK delavcev z 978 din poprečno OD ali drugače: 5978 delavcev (42 odst. zaposlenih!) je imelo OD manjše od 1000 din ali pa na tej meji. Hkrati pa OD večine drugih kategorij niso prav nič zastajali za poprečji v republiki in v razvitih občinah. Po analizi MS ZK Novo mesto so v 5 anketiranih delovnih organizacijah v občini Novo mesto bili v I. pol. lani OD NK delavca in direktorja v razmerju 1:3,2 do 1:5,5 (NK delavec je v omenjenih primerih prejel 847 do 1102 din na mesec, od tega v treh delovnih organizacijah manj kot 1000 din).

Gospodarstvo v občini se je razvijalo veliko hitreje kot v republiki. Na vprašanje, po čigavi zaslugi, hitjo v vodilnih strukturah zatrjevali, da zaradi njihove sposobnosti. Ob tehtanju pravkar naštetišti podatkov o OD najnižjih in hkrati najstevnejših kategorij se ponuja še en odgovor: slabo plačani delavec je dal največji prispevek za tako hiter razvoj. Ostale kategorije zaposlenih so se na račun hitrega razvoja odpovedovalo zelo malo ali pa nič, vsa pri osebnih dohodkih. Prav zato je opozorilo ZK, da je prišel čas, ko moramo izboljševati osebne dohodke nižjih kategorij, vredno premisleka in upoštevanja v vseh delovnih organizacijah!

M. JAKOPEC

VPRASANJ NE ZMANJKA. Marsikaj muči dolenske kmete in od svojega vrstnika Franza Galloba (v sredini) bi radi zvedeli, kako je s kmetijstvom pri Koroščih.

Onkraj Karavank. Med potjo obujamo spomine na dogodek pred skoraj 51 leti, ko so z glasovanjem, ki nam ne bo nikoli dovolj doumljivo, odločili, da slovenska zemlja ne bo več slovenska, da se bodo naši ljudje utopili med tuji. Koroška mesta že kažejo to, mnogo počasneje pa gre z vasio. Kmet ne moreš odtrgati od zemlje, njen je, kot del rastlinske odeje, ki jo pokriva.

Kakšen je ta koroški kmet, kako občuti kmetski stan, ki povsod počasi umira, pa ne bo umrl, kako živi koroški kmet, ki se zna govoriti „po svovenje“, kako kmetuje, kaj lahko svetuje svojemu rojaku? To smo hoteli zvedeti, ko smo se ustavljali v okolici Vrbskega jezera.

MOŽ HLEV, ZENA SOBE

Ko spregovori gospodar Franz Gallob, na snažnem dvorišču, obdan od dolenskih kmetov, s koroškim naglasom, a čisto slovensko besedo, skrivamo zadovoljstva. Kot dober gospodar je predsednik kmetskih zadrug v vasi Oberrain, male zadruge, ki ne pozna administracije, ima pa dva milijona avstrijskih šilingov prometa in ima pomembno pleskevno vlogo.

Gallob, ki se mu že po prvih besedah pozna, da ima kmetiško šolo, je lahko ponosen na svojo domačijo: 9 ha travnikov in 6 ha njih, na katerih se ječmen in koruzo za kisal, preredi 35 do 40 glav govedi in 15 pračev. Res je, dodaja močna krmila in pelje živino na pašo v planino, toda levji delež krme vendarle pridelava sam. In ničesar drugega nima na kmetiji. Lotil se je tistega, za kar mu daje prednost njegov svet. Kmetijo obdelujeva sama z zeno, ki se, razen tegi, peča se z oddajanjem turističnih sob, ki dajejo Gallobovim tretjino dohodka. Tako močna kmetija, kot je, ne more brez dodatnega zaslužka.

Teppanu. Slovenec je, pa že težko govoriti materin jezik, skorajda povsod mora uporabljati nemškega. Sicer pa nam dajo v roki ciklostiran list, na katerem so vsi najvažnejši podatki o njegovi kmetiji: skupne površine 23,11 ha, kmetsko uporabne površine 14,07 ha, gozd 9,04 ha, na njivah sejejo 3,50 ha slišnega koruze (Avstrija dosegla v pridelovanju koruze, ki se je zelo razširila, kljub manj ugodnim podnebnim razmeram rekordne pridelke v Evropi) in 0,20 ha krompirja, vse drugo zemljišče pa uporabljajo za pridelovanje krme. V hlevu imajo Teppanovi 14 krov, 8 telic, 4 bike, 2 teleka in 5 pračev. Poprečna možnost krav je 5,810 kg mleka na leto, kar pomeni ob 3,82-odstotni tolčki, da je dala vsaka krava 222 kg mlečne muščobe v enem letu. Če odstojemo domača uporaba, ugotovimo, da je kmetija dobila za 71.540 kg mleka 164.542 šilingov ali v našem denarju približno 10 milijonov S-din. Kmetija je delno arondirana in ima dva traktoria, še deset drugih večjih kmetskih strojev ter dva silosa. Pravzaprav smo presenečeni, ker so kmetske stavbe tako skromne. Pri gradnji je bilo gotovo glavno vodilo: čim ceneje!

PRIMERJAVA NAŠIH CEN Z AVSTRIJSKIMI

Doljenči gledamo sodoben hlev, nepridružen alkosios, avtomatsko praznjenje kisali, zanimiv lesen silos, kakršnih pri nas sploh ni videti, strojno opremo, ki gospodarujo lažja delo, da mu ni treba več prijeti za vše, povprašujemo ter primerjam.

POPUSTI, KI SPODBUJAJO

Na Teppanovi kmetiji v Kostanjah se pogovarjamo s kmetskim inženirjem Nachbarom, ki je študiral na ljubljanskem univerzitetu. Zdaj je kmetski svetovalec pri kmetskih zbornici. Dela v korist 64 kmetov; sam sicer v žali pravi, da pri njih pije mošt, v resnici pa je pospeševal, kakšnega je treba z lučjo iskat. Ko bi pri nas mogli vzpostaviti tako zupanje med kmeti in kmetskimi strokovnjaki!

Inž. Nachbar razloži, kako v Avstriji pospešujejo razvoj kmetijstva:

„Najprej mora biti načrt, Gremo h kmetu in se z njim pogovarjamo, kakšne možnosti ima njegova kmetija. V nobeno stvar ga ne silimo, govorijo številke same. Zaupa nam, koliko denarja bi lahko sam spravil vsekupno, koliko posojila bo sposoben vračati.“

Na Koroškem je zaradi posebnih naravnih razmer težje pospeševanja v živinoreji, v urejanju hlevov, pačnokosnega načina rabe travnikov in pačnikov. Za eno stojisčo v hlevu dobi kmet 1.300 šilingov, ne da bi mu jih bilo treba vracati. Tako dano lahko po naših določilih znaša največ 30.000 šilingov. Pri gradnji silosa dobi kmet 12 odst. popusta, pri urejanju gnojnico jame 40 odstotkov, pri gradnji izplakovalnih naprav 25 odstotkov, če si ureja hišo v stanovanjske namene, dobi 40 odstotkov popusta, pomoč dobi tudi, če preureja turistične sobe, ki so na naših kmetijah zelo pomembni dodatni dohodek. Ob vsem tem lahko dobi še posojilo, ki lahko znaša do 3-kratne (proizvodne) vrednosti kmetije. Teppanova kmetija na

primer ima to vrednost 66.000 šilingov in lahko dobi še skoraj 200.000 šilingov posojila po 3-odstotni obrestni meri. Seveda so za vse to potrebne evidenčne in načrti, kar pa kmetom naredimo kar mi pospeševamo, ki se za njihove koristi potujejo tudi takrat, ko na primer gradijo ceste ali daljnoveze čez kmetijska zemljišča.“

Tako je govoril inž. Nachbar, ki je vmes nekajkrat naglasil, da vse to delajo v Avstriji predvsem zato, da bi ohranili poseljeno deželo, ki daje velike druge koristi. Turizem je samo del njih.

Se mar ne moremo pri tem tudi mi česa naučiti?

Inž. MARJAN LEGAN

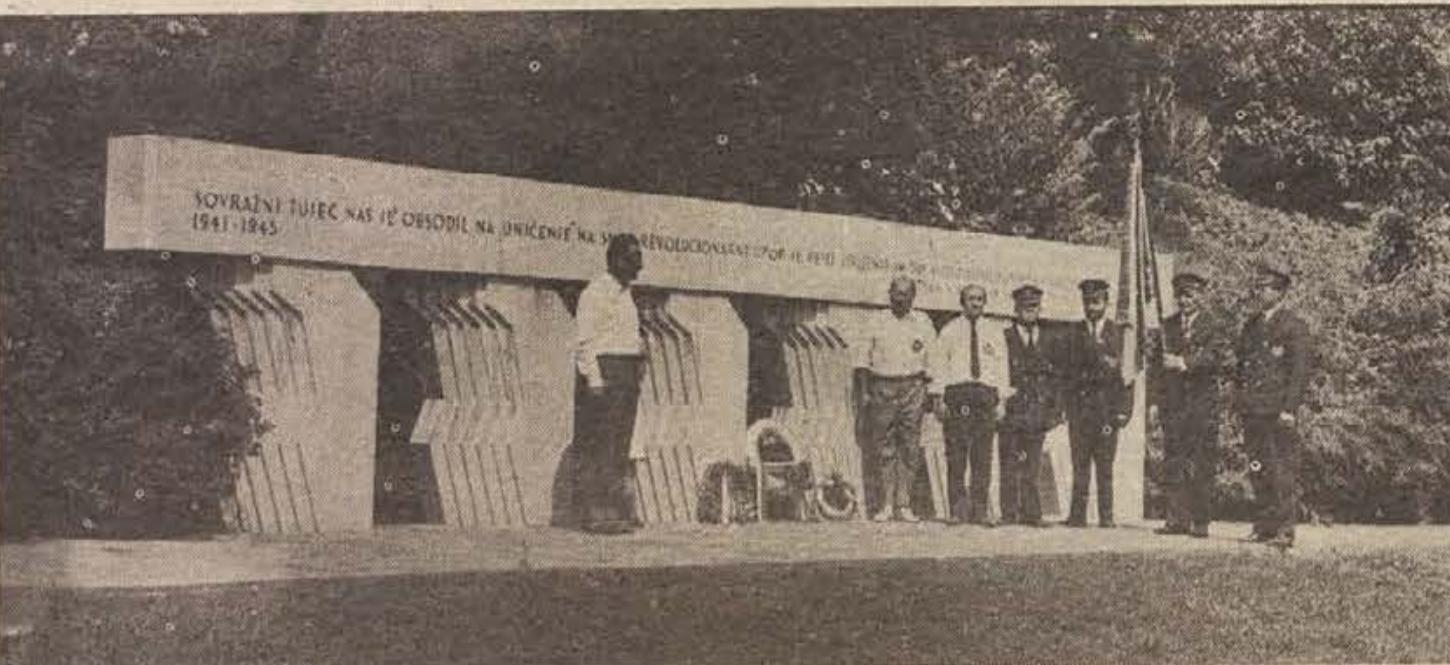
Dva traktora, skupina strojev za spravilo sena in še več drugih delovnih priprav, vse služi enemu samemu namenu: specializirani živinorejski kmetiji. V ozadju je na poseben način narejen lesen silos, ki zdrži tudi 50 let.

Priznanja koroške gospodarske zbornice, ki visijo na vratih Gallobovega hleva, kažejo poprečno možnost krav. Na Koroškem kmetje sami zagotovijo osnovni kapital za obratovanje mlekarne. V belaški mlekarji ima Gallob svoj delež 24.000 šilingov. Na tisoč litrov mleka, oddanega v enem letu, mora lastnik krave prispevati 400 šilingov v investicijski sklad mlekarne. Seveda ostane denar njegov.

niki zemljišč preživljajo svoje družine še z dohodki, ki jih dobijo z zapošljitvijo v drugih poklicih in z drugimi dejavnostmi. Pri nas smo prišli do prepričanja, da klasičnega kmetijstva v industrijski družbi ni mogoče ohraniti, brez njega pa tudi ni mogoče živeti. Slednja ugotovitev pa je važnejša, zakaj industrija zapušča podljivano okolje, kmet pa mu speče daje zdrav, naraven izraz. Pomagajmo mu, da ga bo v prihodnje oblikoval z enako vnemo kot doslej.“

VAŠ DOMAČI LIST – najiskrenje in najizčrpnejše pismo iz vašega domačega kraja.

Društvo šoferjev in avtomehanikov je 11. julija počastilo dan šoferjev. Sprevod avtomobilov je krenil s stadiona skozi mesto in nato v Brestanico, kjer so položili venec k spomeniku izgnancev. Popoldne so člani društva preživeli ob brestanskem ribniku. (Foto: Martin Zupančič)

Druga za drugo se nizajo skrbi in težave

Bodo Podgorci morali poslej sami po vsako pismo, dopisnico in časopis v Stopiče?

Kar privadili so se že Podgorci, da bodo morali na trgovino še in še čakati. Dotlej se bodo pač mazali s tistim zdravilom: „Kdor čaka — dočaka“, toda če moraš čakati na pismo, na list teden in več, ne, to ne gre!

Pa vendar tako je in trenutno ne kaže, da bi se kaj zaobrnalo. Na pošti v Stopičah so povedali, da je pismoslo, ki je dolga leta brusil pete po gmajnah in kamnitih potek pod Gorjanci, obesil poštarško torbo na klin in se zapisal „zdomcem“. Kdo bi mu zameril, vsak je pač svoje življence krojač in svoje sreče kovač!

Zivljenje Podgorcev pa je le dobio še en vozač. Po vsako pismo, po

sieherno vest, tako ali drugačno, je treba dol v Stopiče. Koščna je, žetev bo, dela preveč, pa dan je prekratek, a vse skupaj nič ne pomaga: če hočeš pošto dobiti, moraš ponjo! Saj drugače ob nedeljah človek se branja ne bo mogel vzeti v roke. Podgorci se jeze na pošto, na pošti pa povedo takole:

„Poprej bi iztaknil Šivanko v kopici kot poštarja za Podgorje. Zaman ga iščemo, nlič nismo krivi!“

Od Dolža do Vinje vasi, pa ne po bližnjicah, ampak od številke do številke, v soncu in po dežju za okoli sto tisočakov! Težak bi bil dinar, res, ampak v kakšnem praznem čepu bi se udohno počutil.

JANJA KASTELIC

Neobveščenost o pravicah

Mesec dni po končanem šolskem letu ugotavlja Izpostava Komunalnega zavoda za zaposlovanje Celje v Sevnici, da starši otrok, ki so končali redno osmiletno šolsko obveznost, niso seznanjeni z zakonom o zdravstvenem zavarovanju.

Drugace si ni mogoče tolmačiti tako majhnega števila prijav teh učencev pri KZZ za zaposlitev. Pravočasna prijava pri KZZ daje po republiškem zakonu o zdravstvenem zavarovanju (Ur. list SRS 26/70) pravico do zdravstvenega zavarovanja do 18. leta starosti.

Na osnovi omenjenega zakona imajo pravico do zdravstvenega varstva tudi zavarovančevi otroci od 15. do 18. leta starosti, ki se ne šolajo, če se v 60 dneh po končnem šolskem letu prijavijo pristojnemu zavodu za zaposlovanje, če se redno pri tem zavodu javljajo in ponudene zaposlitve neupravičeno ne odlokajo. Za vse tiste, ki so že do konca šolskega leta dopolnili 15 let starosti je le še dober mesec dni časa, da se prijavijo pri KZZ. Ostali otroci, ki so končali redno šolanje in še niso starci 15 let, pa se lahko prijavijo pri KZZ v roku 60 dni po dopolnjenem 15. letu starosti. Za prijavo pri KZZ je potrebna delovna knjižica, izpisek iz rojstne matične knjige in zdravstvena izkaznica.

Vsi tisti, ki se ne bodo pravo-

Še o dobrem pretepu

Ne morem mimo tega, da ne bi odgovoril na neokusen članček tov. J. Primca v predzadnji številki Dolenjskega lista pod naslovom „Končno le dober pretep“. Na naših pribitkah doslej še ni bilo pretepor. Ne vem, kdaj „v starih dobrih časih“ je tov. Primc videl pri nas tudi mrtve. Na naslano opazko „novi gasilski dom še stoji“ pa pripominjam: gasilski dom v Zapotoku je v ponos domačinom in vsej Ribniški dolini, gradili ga so vsi vaščani Vinic in Zapotoka, tudi ženske in otroci ter starčki. Dom je bil zgrajen v dobljem letu. Zgradba stoji in bo še stala, saj je bila zgrajena v znoju in trpljenju ljudi, ki so vedeli, da ga gradijo zase v bodoče robove. Malokatera družbenega organizacija, podobna našemu gasilskemu društvu, bi zmogla v tako kratkem času s prostovoljnim delom zgraditi stavbo, ki sodi med najlepše gasilske domove na Dolenjskem.

Ne vem, kje je dobil tov. Primc podatke o poškodovancih. Pri zdravniku zanesljivo ne. In kdo je naredil nered na naši veselici? Skupina ljudi, ki jih mi smatramo za razvijača naše družbene skupnosti in zavirača napredka.

Pa še nekaj! Cudimo se, kje je bil tov. Primc takrat, ko smo se iz nedelje v nedelje zbirali na gradbišču gasilskega doma. Niti enkrat ga nismo videli tam. Zato tudi nima pravice, da nas sedaj, ko smo izvojevali veliko delovno zmago, s takim pisanjem blati v časopisu. To bi lahko prihranil zase.

Predsednik PGD – Vinice-Zapotok ALOJZ PAKIĆ

Kdo bo zasul Jane?

Na novem cestnem odseku, ki je bil zgrajen zavojlo tega, da med Rovščem in Zavratecem (v sevnški občini) povezuje obe cesti tretjega reda, so zaradi vedno večjega avtomobilskega prometa nastale velike Jane, in to navzicle temu da je bil pripravljen gramož. Tudi obe cesti, ki jih povezuje ta odsek, sta zelo slabi, ker opravljajo cestari svoja dela zunaj svojih delovišč. Prav tako ne more en sam cestar od Jeršeta na Impolici pa do Dol. Raduj opraviti vsega dela, ker je tam dela za dva človeka. Nujno bo treba za ceste bolje poskrbeti, saj so ponekod že prav obupne.

K. Z.,
Zavratec

V Želnah pri Kočevju je 4. julija „boter“ Miro Hegler, predsednik občinske skupščine Kočevje, odpravil 2860 m dolgi vodovod za Željne in v del Šalke ter Klinje vasi. Njegova gradnja bi morala po predračunu veljati preko milijon din, zaradi prostovoljnega dela domačinov pa je veljala le okoli 420.000 din. (Foto: Mohar)

DOLENJSKI LIST
V VSAKO DRUŽINO

Obisk pri Križevi mami

Pred kratkim so Križevi mama iz Gornje Brige nepričakovano obiskali njeni znani starci partizani Milan Škerlavaj-Petrač, Franc Plešel-Joki, inž. arh. Ignac Gregorač-Vid in dr. Vlado Jordan-Miro. Z obiskom so jo prijetno presenetili in dokazali, da niso pozabili ženice, ki jim je med vojno veliko pomagala.

Križeva mama je bila rojena 22. 4. 1895 v Bajtah – Gornjih pri Čabru. Z možem sta pridno delala in varčevala ter se 1927. preselila na svoj dom na Kočevsko.

Vsa družina je sodelovala v NOB. Sin Jure je šel v partizane aprila 1942., drugega sina, Toneta, pa so takrat zajeli Italijani in ga internirali. Po kapitulaciji Italije se je tudi on pridružil partizanom. Mož Jure je bil terenc, ona pa je od vsega začetka delala za partizane.

7. julija 1942. so ji Italijani zverinsko ubili moža. Tako je sredi vojne ostala popolnoma sama. S težkim srcem pripoveduje: „V zvezi s to tragedijo je bila izdaja. Vemo, tripmo in molčimo...“

Križeva mama je bila zavedna, aktivna, vztrajna in dosledna. Tudi v najhujših težavah ni klonila. Sodelovala je z mnogimi partizani, ki so neštetokrat prestopili prag njene kmečke hiše. Dobila je tudi tri odli-

kovanja: medaljo za hrabrost že leta 1944, MZN in OZN III. stopnje pa pozneje.

Pri Križevi mami smo obujali spomine vse do večera, potem pa smo se poslovili z željo, da bi še dolgo združila in srečno živila.

TONE OZBOLT

Malomarnost, ki kliče po kazni

V četrtek, 15. julija, je ob 18.09. priprjal tovornjak z registrsko številko NM 116-42 čez novomeški Glavni trg in zavilj mimo Bergmanove hiše na Cesto komandanta Staneta. V ovinku je zaradi slabu naloženega blaga zdržal na cesto in pločnik pred cvetličarno kakih 25 do 30 velikih montažnih opiek. Ze ena je dovolj, da ubije otroka — in spet je bilo le trečno naključje, da opiek pri padanju s kamiona ni nikogar poškodovala.

Tovornjak je le za nekaj hipov obstal, njegov spremjevalec si je z vrha avtomobila „ogledal“ kup črepinj na cesti, nato pa mirno odpeljal naprej. Cesto so počistili prebivalci Bergmanove hiše sami.

Nikoli nisem pisal za honorar!

Zaradi ciničnih opazk, posmehovanja in netovariškega odnosa posameznikov v Sevnici je Dolenjski list izgubil občasnega dopisnika — Čejnu taki odnosi do koristnega in nujno potrebnega dela, ki je sestavni del obveščanja v socialistični družbi? — Komu ni všeč poštano obveščanje?

Uredništvo Dolenjskega lista!

Na očitke nekaterih posameznikov v Sevnici, da pišem le zaradi honorarja, morem javno povedati, da to ni res. V člankih in drugih se stawkah, ki sem vam jih posljal, sem opisoval predvsem razne novejše dogodke, glede katerih sem menil, da je prav, da jih nekdo zapise, ker so s tem nekako registrirani. Občani in širša javnost so na ta način le seznanjeni z nekaterimi novicami, katerih poklicni novinar zaradi različnih vzrokov ni mogel vedno zajeti. Pri tem mislim na sevnško območje, kjer stalno živim.

Pisal sem tudi že o zadevah, o katerih imam svoje mišljenje in za katere sodim, da je družbeno koristno in potrebno, če o njih mimo izmenjam nasprotujoča si mišljenja. To je v skladu s samoupravnim socializmom SFRJ, pa tudi s prizadevanji vseh socialističnih ter na prednini sil, ki res želijo osveščanje človeka na naši družbi. Sem bolj občasen dopisnik

Dolenjskega lista, le v športu sem stalni sodelavec. Za to, kar napišem, sem tudi osebno odgovoren, da je resnično, ne priznavam pa nobene diktature.

Clanek, ki sem ga napisal za širšo javnost pod naslovom „Nerazumljivo — toda resnično“ in ki je bil objavljen v Dolenjskem listu 28. 1. 1971, je bil vzrok, da so cinično zasmehovali mojo osebnost nekateri, ki bi morali bolj podpirati uradno obveščanje občanov. Ce se kak politični funkcionar, ki se zavzema oziroma bi se moral povsod zavzemati za splošno in konkretno obveščanje, pa tega ne dela in si prizadeva samo tam, kjer je njemu ljubo ali kjer hoče izpeljati osebne ambicije za uveljavitev svojega „JAZA“, je to po mojem mnenju plitvo in puhlo. Zaradi dvojestrnosti mišljenja o obveščanju bi tako njegovo obnašanje bilo vredno ciničnega zasmehovanja in pomilovanja, ki bi letelo na tako osebo, vendar tega ni.

Glede honorarja je res, da vsak, ki kaj napiše in je to potem objavljeno, dobi od uredništva honorar, saj ima do njega pravico po zakonu o avtorskih pravicah. Honorarji pri Dolenjskem listu pa

se zdalec niso tako visoki, če o višini sploh lahko govorimo, da bi smel kdo komu kaj očitati. Stalni in občasni dopisniki, ki dopisujejo v ta naš priljubljeni domači pokrajinski list devetih konference SZDL, so v glavnem idealisti! Ne bom trdil, da vedno vse prav napišeo in da je brez pomanjkljivosti. O mursikaterem članku bi imel tudi sam precej pripombe, ker je resnica drugačna in jo dobro poznam toda zavadem se, da se ne da vse objavljati. Več kot jasno pa je, da večina piscev ne piše člankov zaradi honorarja, in tega tudi jaz nisem delal. Predvsem pišem iz zavesti, ne pa zavojlo honorarja!

Spričo takega odnosa v enem delu sevnške javnosti do mene, sem sklenil, da člankov o nekaterih dogodkih, ki jih ne more zaobjeti stalni novinar Dolenjskega lista, za območje Sevnice ne bom več pisal.

Tovariški pozdrav vsem bralcem Dolenjskega lista. Sevnica JANKO BLAS, Naselje heroja Maroka 8.

kultura in izobra- ževanje

NASTOP PRELOČANOV V KOPRU

Na XII. folklornem festivalu so prejšnji teden nastopili v Kopru s starimi plesi in običaji tudi člani folklorne skupine iz Preloke v Beli krajini. Gledalci so Preločane toplo in prisrčno pozdravili, seznanili pa so se hkrati s koščkom slovenske zemlje, ki ga vse premalo poznajo.

NAIVCI VSEGA SVETA

Posebno zanimivost obeta na založbi Mladinske knjige iz Ljubljane in Mladosti iz Zagreba na letosnjem novemborskem sejmu knjige v Beogradu: skupno izdajo velike zbirke reprodukcij načinov slikarjev. V knjigi bodo izšla dela številnih jugoslovanskih načinov ustvarjalcev in mnogih najbolj znanih naivcev z vsega sveta. Izbor iz del naivcev je pripravil znani književnik in umetnostni kritik Otto Bihali-Merlin.

Knjiga bo izšla v sodelovanju z znano italijansko založniško hišo Mondadori, sodelovali pa bodo tudi nekateri založniki iz ZDA in drugih držav. V knjigi bodo poleg črnobelih slik tudi mnoge reprodukcije v barvah, kar bo vrednost dela samo dvignilo.

Drago Kosir ob MATIJI GUBCU, ki ga je izrezal za zbirko Gerharda Ledića iz Zagreba za Gubčev muzej (Foto: Drago Mohar, Ribnica na Dol.)

V kočevski delavski godbi, naslednici nekdanje rudarske godbe, igrajo solarji, študentje, delavci, uslužbenci in upokojenci. Brez nje bi bilo Kočevje precej bolj pusto (Foto: J. Princ)

Ne dajo vsi »dinarja za godbo«

20.000 din je kočevski godbi primaknila temeljna kulturna skupnost

Za financiranje delavske godbe Kočevje je temeljna kulturna skupnost (TKS) Kočevje zagotovila v svojem proračunu 20.000 din. Tako dotacijo je predlagala posebna ko-

misija, ki jo je imenovala TKS in je pregledala delo godbe ter proučila upravičenost zahteve za dotacijo. V delovnem programu TKS je tudi dolčeno, da mora godba teh 20.000 din dotačije porabiti za nakup instrumentov (13.200 din) in za letne oblike godbenikov (7.500 din).

Delavska godba je naslednica nekdanje rudarske godbe. Ker je rudnik pred preusmeritvijo, je bilo treba najti nov način njenega finančiranja. Na predlog godbe, občinskega sin-

dikalnega sveta in občinske konference SZDL se naj bi financiranje godbe uredilo tako, da bi vsak zaposlen občan prispeval zanoj po dinar na mesec. Ta predlog pa ni bil v celoti uresničen, ker niso vse delovne organizacije pristale.

Vsi, ki plačujejo godbo, imajo tudi posebne ugodnosti. Tisti, ki ne plačujejo dinarja za godbo, pa ugodnosti nimajo in morajo uslužbe delavske godbe plačati.

J. PRINC

Les - njegova ljubezen

Drevi bodo v Sodražici odprli skupno razstavo samorastnikov: kiparja Draga Koširja in slikarja Antona Plemnika

„Prvo srečanje z obsožno kiparsko produkcijo Draga Koširja je bilo zelo zanimivo, saj je ta nastajala na vasi, daleč od katerugskega središča, ki bi bilo lahko pobudnik avtorjevi likovni vncni ali njeni vodnik. Podobne ustvarjalne težnje po oblikovanju je moral nositi v sebi že tudi Koširjev sorodnik, v Ameriki delujoči v umetniški skupini Gregor Perusek. Da je Košir v zrelih moških letih pričel rezljati v lesu, ni tako nenačadno in redko, posebno še, ker sočita slikanje in kiparjenje med izrazne možnosti, ki jih je lahko ustvariti kadarkoli, tudi v starejših letih, če talentu botruje močna volja.“

Pogled na Koširjevo kiparsko delavnico, sloganovo in motivno tako raznovrstno, nam pove, da je to kiparstvo fenomen, katerega pobude na moremo iskat v navezovanju na podobarsko izročilo, ampak v ne nadnem uresničevanju kiparjeve novega.

S temi besedami je umetnostni kritik dr. Mirko Juteršek prejšnji

meseč predstavil Draga (Karia) Koširja, zanjuvega in klenega samorastnika iz tihega, nad Sodražico v samoti ležečega Jelovca, ko je razstavljal v Ribnici. Drevi bo Košir svoja dela pokazal tudi domačinom v Sodražici: skupaj z samorastnim slikarjem Antonom Plemnjem iz Ljubljane bosta imela razstavo, ki bo med drugimi potrdila prijateljstvo dveh mož, ki ju je bližaj lanskemu delovnemu taboru v okviru samorastniških srečanj v Trebnjem.

Pred meseci sem obiskal Koširja na njegovem domu v Jelovcu: tolikšne ljubezni, veselja in spoznavanja do lesa vseh vrst in oblik, pa naj gre za korenine, veje, plohe ali oblice, že zlepna nisem videl in doživel kot pri samouku Koširju. Njegov poseg v fantastični svet mu je med ljubitelji naivne umetnosti in izvirnega, samorastnega kiparstva takoj pridobil vrsto prijateljev. Oboje, realizem in fantastiko, prepieta Košir z izrednim posluhom in smislim za soglasje materiala in oblike, v svojih spremnih rokah.

obrnil, jo posadil poleg sebe in pognal. Vso pot nista izpregovorila besedice. Ljudje pa, ki so ju videli, so sodili: „Lejte si no, kako ji streče! Stari je bolj nor nanjo kot mož.“

VII

Kaj zgodnja pomlad je prišla. Podlogarjeva fanta sta se vrnila s polja, kamor mu je nezaveden vleko vsake nedelje. Bajtarske kozice so se že pasle po rebri in komur je šla trda za klajo, je prignal past voliča ali kravo. Po spreahu sta šla v svojborni kvartir. Mihor je legal, Boltežar pa je obsedel pri oknu in gledal v grče, za katerimi je bil Podlog. Ko se je nagledal in namisli, je odpril majhno skrinjico. Poiskal je v papir zavito klobaso, vzel trd vogel kruha in začel prigrizovati. Počasi je grudil trdo malico in skrbno pobiral vsako drobitino, ki se je oddrobila od suhe skorje.

Kakor večkrat, mu je bilo tudi to pot skrajno pusto pri srcu. Ogledoval je to ubogo podstrešnico, kot bi je ne bil se nikoli videl.

Za vrat sta viseli jamščarici, ki sta s kadečim se stenjem napisali vse polno črnih jezikov po steni. Poleg njiju je mahedrala s kluk črna, zamazana jamska obleka. Za koruzni strah bi bila na Podlogu pregrada. Po stropu, ki je imel križem kražem razpeljane rumene pocke, so bile umazane, kakor hlebi velike lise od zamoka. Streha ni držala. Med revnima pogradoma – Mihorjev je imel novo, belo nogo – je

bila tesna soseska za enega človeka. In se skrinjici in mizica pod oknom, to je bilo vse.

Boltežar je obriral noz ob papir in se globoko oddahnil, kot bi bil zdihnil. Po-sili se je spomnil na Podlog in na izbo in še na shrambo doma, kjer si je odtesal gajati in kruha po mili volji brez obračuna.

„Mihor, ali spis?“

„Ne,“ je zagodnjal brat, obrnjen v steno.

„Veš kaj, te grde luknje sem pa že res sit. Ali bi ne šla kam drugam na kvartir?“

„Tega sem poiskal jaz, isči ti drugega. Samo dobil ne boš nič, ko je vsaka luknja natlačena do vrha.“

Boltežar je utihnil in se igral z nožem. Mihor se je obrnil na ležišču vznak in gledal v poko na stropu.

„Veš, Boltežar, ne bo drugače, da poterjava očeta za doto.“

„Ne bo dal.“

„Kako da ne? Imava že leta in gosposko, če ne pojde zlepja.“

„Z gosposko bi ne poskušal pri očetu. Poznava ga Lej, Mihor, ali bi ne bilo modro, če bi si kaj sezidala? Tamle v rebri majhno hišico. Za les pa bi rekla očetu.“

„Haha!“ se je zasmehal Mihor. „Les – in oče! Niti prekle bi ti ne dal. Le doto, doto! Kar nama gre, nama gre.“

„Zlepa ga poprosiva. Če ga zgrda, bi slabo opravila.“

Mihor je utihnil in dolgo razmišljal.

Žeja po lepoti

Rudi Stopar iz Sevnice in Goce Kalajdžinski iz Jurkloštra na skupni razstavi v avstrijskem Beljaku, načo pa še na Dunaju in v tirolskem Innsbrucku

Kustanjevi, Velenju, Trebnjem in Breštanici, ponokod tudi večkrat v tem času. Stopar kipari že od 1958, pred javnost pa je stopil šele šest let kasneje, ko se mu je zazdelo vredno, da velja pokazati ljubiteljem umetnosti in lepih reči to, kar je nastalo pod njegovimi nadarjenimi prsti kot pod tega razmišljanja, iskanj in napornega dela.

Rudi Stopar se slednjega nikoli ni branil, saj izhaja iz kovaške družine. Je sin in vnuč kovača, ki že šest rodov oblikujejo železo. V začetku se je sam poskušal tudi v kovanju, pozneje pa ga je razširil v varjenju; njegovi kipi in kipci nastajajo z avtogenim in električnim varjenjem. Najraje posega v motive, ki mu jih ponuja slovenska folklora, pa samotne vasi in starine v njih, ki jih Rudi zbirja že dolgo vrsto let. Užitek je pogledati v njegovo imenitno družinsko hišo na sevnškem Griču, v kateri vsaka stena posebej in harmonično ureditev hiše ter podkletje govori o sila sposobnem, razmišljajočem človeku. Njegov dom je hiša umetnosti ali pa to se postaja; na vsak način je v njem združeno to, kar si je Rudi Stopar zastavil za življenjski cilj:

„Rad bi z lepimi kipi dosegal, da bi ljude imeli radi moja dela, da bi mo razumel vsak otrok. V železu in bakru, ki ju največ obdelujem, najdem potrebo težo in pristnost idej, ki jih poustvarjam.“

T. G.

podjetnik

Udeleženci tradicionalnih slikarskih kolonij v Izalah in Skofiji Liki so spet posedli pravna „mesta“ in že nekaj dni marljivo narašajo motive iz ondotne pokrajine na bele liste in napeta platna. Čeckaj tečnov se bodo tudi v Trebnjem zbrali slikarji samouki in samorastniki na podobnem srečanju. V Seči pri Portorožu bodo začeli odmetati udarci kladiv po diethi, ki bodo v rôkah kiparjev iz „nadvadne kamna“ oblikovala plastike na tradicionalnem mednarodnem simpoziju Forme vive.

Likovno ustvarjanje v „naravi“ se je torej že začelo in čez mesec ali dva bodo galerije in likovni saloni, kakor tu in tam imenujejo hrame umetnosti, bogateji za vrsto novih izvirnih del. Dobili bodo tako – mimo gde – tudi novo gradivo za razstave...

Novo mesto je od takega krovnega življenja odrezano, o tem sem nekajkrat že pisal, zato tokrat ne midim pogrevati starih ugotovitev, ki veljajo zlasti za letos „po zadugi“ nenačrtno razstavne politike v Dolenski galeriji oziroma po neopravičljivi malomarnosti mož, ki jim je zapuščeno vodenje galerije od sezone do sezone. (Mimognede naj tu sporočim, da se s sedanjim „politiko“ v Dolenski galeriji ne strinjam tudi nekateri člani njenega umetniškega sveta, ki kot sem zvedel pripravljajo kolektivni odstop).

Torej če imamo že tako neštečno roko z galerijo, ni nujno, da bi bila podprtvena mrtvitu tudi slchema likovna dejavnost (tudi ustvarjalnost) zunaj galerije. Zato (osebno) z obema rokama podpiram pobudo, da bi – posnemajoč dobre zgleda in kaj pada izkušnje – tudi v Novem mesecu osnovali neke vrste slikarsko kolonijo in ji hkrati že zagotovili tradicionalnost.

Kot je slišati, je nova dolenska (pa tudi slovenske) slikarska kolonija tik pred uresničitvijo, kar bi naj pomenilo tudi preporod likovnih prizadevanj v okviru dosedanjih, a ocitno pre slabotnih in pre malo domišljenih hoten.

RUDI STOPAR: DUET (baker, 1970, 6 cm)

11

STRIC

„Kakšna beseda je to? Ne upam si, ne upam... Ali si smrkaveg, komaj za šolo goden, ali si mož?“

Gasper je bil ob tem ukazu res enkrat majhen – kot deček – pred očetom. Plaho je izdal:

„Po brata je šla.“

Tedaj je Šimen planil, kot bi treščilo vanj:

„Lucija – po ta dva?“

Pograbil je suknjič, segel po klobuku in odvihral iz hiše ter se kar skoma spustil v dolino.

„Joža, koleselj in konja!“ je prigrmel v hišo k Vodirju, mlinarju.

Kot bi trenil, so zapregli. Šimen je odklonil hlapca, prikel sam za vajeti, dvignil bič in še rekel: „Če pade konj, pade meni!“ Nato je počil z bicem. Koleselj je zaropotal in kar odletoval na cesti, tako je vozil.

Medtem se je Lucija že bližala Lepi nivoj. Ni slutila, da bo zanj to pot tako strasna. Včasih je celo postajala in razmišljevala, ali naj bi se vrnila ali naj bi šla naprej. Res je vselej zmagalo

to skromno srce, toda muka ji je bila nova misel in z njo nov strah: Ce me zapodita? Pokleknila bom pred njo in ju prosila s povzdignjenimi rokami, kakor Boga prosmo. Saj sta vendar človeka! – In se je spet opogumila ter še naprej. Vso pot je molila. Prosila je svojo patrono, priprošnico za oči, naj jima odpre oči srca, da spregledata, koliko trpi. In molila je k angelu varuhu, naj ji prištepetava besede, ko bo prosila. In vendar je bila noga čezdaj težja, korak vse krajši in počasnejši. Težja, korak vse krajši in počasnejši. Ko je zagledala Mrzlkarjevo hišo in tesno okence, ki je gledalo iz strehe, ji je srce začelo tako tolči, da je pritskal roko na srčno stran. Le še nekaj korakov je bila od hiše. In čudo, tedaj jo je nenadoma zapustil ves strah, nasmehnila se je sama sebi, potegnila si z rutico po čelu in se mirno zbrala.

Takrat je zaropotal na cesti kolelj. Lucija se je stisnila k plotu, da bi ji blato ne oskropilo krila. Tako je bila zatopljena vase, da se še ozrla ni po vozniku. Sele ko je koleselj obstal tuk nje, je dvignila oči. Vsa trda je postala, ko je zagledala Podlogarja. Ta pa je že skočil z voza, stopil k njej in jo prikel za roko:

„Za božjo voljo, Lucija, kaj si mi storila?“

„Se nič,“ je dahnila snaha.

„Hvala Bogu! Kar z meno! In nazaj pojdeva.“

Lucija je šla kot ovčica za Šimmonom. Vse je ji je vrtelo v glavi. Šimon je

OGLE DALO MLA DIH

Zanje ni počitnic

Obisk pri štirih brežiških praktikantih, ki opravljajo počitniško prakso — Z delom so zelo zadovoljni, naučili so se že precej koristnega

METLIKA — Po posvetovanju v Črnomlju o vključevanju mladine v splošni ljudski odpor, so se v Metliki že resno lotili dela. Ustanovljena je mladinska komisija za SLO, ravno tako pa tudi mladinski odbori na vseh. Ustanovili so tudi skupine za propagando v primeru vojne in izdelali načrte o vključevanju in delovanju mladine v času okupacije in ob podobnih stanjih.

ZILJE — Mladinski aktiv iz Zilje je organiziral enodnevni izlet na Plitvička jezera in na otok Rab, kjer so si ogledali pokopališče interiranec v taborišču iz vojnih časov. Denar so si mladinci zasluzili z igrami, ki so jih igrali v zimskem času. Izlet je zelo uspel, mladinci so se zelo zadovoljni vrnili domov in sklenili, da bodo podoben izlet organizirali vsako leto.

NOVO MESTO — Pionirji iz tabora Sutjeska so prejšnji teden bili na Gorenjskem. Obiskali so zanimive kraje, posebno pa jim je bil všeč gorenjski biser — Bled.

METLIKA — Ž Nočjo na Kolpi je bilo zaključeno delo metliške mladine v tej sezoni. Mladi so odšli na počitnice ali pa se kopljajo v Kolpi. Občinska konferenca Zvezde mladine je razmišlja o organiziraju podobnih turističnih prizidev, kot je bila Noč na Kolpi.

POZEMELJ — Pionirji in mladinci iz Sentjernejca so več dni taborili ob Kolpi pri Podzemlju. Imeli so lepo vreme. Kolpa pa bila topla, zato so se vrnili domov zelo zadovoljni.

ŠMIHEL PRI NOVEM MESTU — Poslovna komisija, ki je pregledovala proračun za sprejem v dijaški dom, je prejela blizu 400 prijav. Žal pa bo lahko sprejela samo 237 gojencev, od teh bo 180 deklet in 57 fantov. Vzdrževalnina se bo povečala. Od lanskih 330 din na mesec bo zdaj v Šmihelu treba odštetiti 450, na Kapitulu pa 420 dinarjev. Gojenci, ki so v glavnem štipendisti, bodo morali za pomoč zaprositi svoje štipenditorje.

LOKVE — V četrtek, 22. julija, bo krenila na pot večja skupina mladincov iz vse Slovenije, ki bo do 5. avgusta prispevala v zgodovinsko mesto Jajce. Mladi bodo hodili po poti slovenske delegacije, ki je leta 1943 šla na II. zasedanje AVNOJA. Med mladinci bo tudi nekaj udeležencev z Dolenjskega.

Klub je, kluba ni!

Dolga leta je trajalo, preden so brežiški mladinci dobili prostor, v katerem so si namernavali urediti klub. Po izseljavi osnovne šole iz starega poslopja so dobili stroho nad glavo. „Klub je!“ so mislili. Minilo je pol leta, zdaj pa ugotavljajo, da kluba ni in je malo verjetnosti, da tudi bo. Prostori v osnovni šoli, zadnja leta popolnoma nevzdrževani, zahtevajo nujno preureditev, ki bi pa sta najmanj 5.000 din. Denarja pa nimajo! Niti za nekaj kilogramov barve, da bi prepleškali zidove. Medtem ko premišljajo, kako priti do denarja, se že kažejo novi načrti za uporabo starega šolskega poslopja, če bo stavba dovolj trdnja. Ali jo bodo preuredili v internat? S klubom pod strohem dijaškega doma pa gotovo ne bo nič. Morda se bo našel kakšen drug prostor, gotovo pa je, da ne bo odveč, če bodo mladinci še naprej premišljavali, kje dobiti denar za mavec in barvo.

Kjerkoli nastopi mandolinski orkester pionirjev iz Kotora (na sliki), je povsod lepo sprejet. Pionirji iz tabora Sutjeska v Šmihelu pri Novem mestu so ponosni na svoje vrstnike (Foto: S. Dokl)

NAŠ RAZGOVOR

V Sevnici se vrtijo kolesa

Pri sevnškem Partizanu so ustanovili kolesarsko sekcijs, v kateri je osem mladencov — Že na prvih dirkah so Sevnčani opozorili naše

Upokojenec Stanko Štrucnj, ki živi v Sevnici je poleg Martina Kranjca najbolj zaslužen, da je v Sevnici v okviru TVD Partizan pričela delati kolesarska sekcijs, v kateri je osem mladih, kolesarskemu športu predanih mladencov. Vodja sekcijs je Stanko Štrucnj, ki je bil tudi sam kolesar, dirkač pri kolesarskem klubu Perun v Mariboru. Da ga ni „ubila“ gospodarska kriza 1933 — ostal je brez dela — bi bil Stanko lahko dosegel velike uspehe v športu.

Ali je v Sevnici že kakšna kolesarska tradicija?

„Leto 1970 bo zapisano v zgodovini kolesarskega športa v sevnški občini. Prej še nihče ni slíšal za kakšne kolesarje-tekmovale.“

— Kako to, da ste se s tovarisem Kranjem lotila precej težke naloge?

„Oba sva navdušena kolesarja, zato sva zbrala okrog sebe sevnške fante, ki so se resno lotili dela. Nabavili smo jim pet dirkalnih koles in tri za dirkače-turiste.“

— Kdo pa so ti fantje?

„V glavnem so študentje, vajenci, delavci in učenci. Pa jih naštetejemo: Marjan Jazbinšek, Ludvik Zuraj, Darko Abram, Jože Šivic, Bojan Lipoglavšek, Tomaz Hribar, Marko Bregar in Toma Jeraj.“

— So vaši varovanci že kje nastopili?

„Na dveh dirkah, Fantje so dosegli prezenčljive uspehe. Nekateri so se celo pognali v lov za najboljšimi in so na splošno presestili. Ognjeni krost so doživeli v Hrastniku.“

— Kdo vam pomaga?

„Zaenkrat nam pomaga domači Partizan. Pred dnevi je Lisca prevzela pokroviteljstvo

nad dvema kolesarjem. Za začetek kar spodbudno!“

— Kaj veliko vadite?

„Fantje so zelo vestni in resni učenci, zato pričakujemo, da bodo iz njih kmalu postali dobri dirkači.“

Pred leti je predsednik KZJ Lojze Savorn trdil, da bodo v Beli krajini s pomočjo Ljubljancov ustanovili kolesarski klub. Sevnčani stvari niso obešali na veliki zvon, enostavno so ustanovili klub, od Savornovih besed pa ni kruha. SLAVKO DOKL

Sport

SEVNICA — Sevnški kolesarji, člani TVD Partizan, so sodelovali v mladinski mednarodni kolesarski dirki okoli Pohorja. Tekmovalna proga, ki je bila dolga 90 km in je potekala od Velenja do Maribora, je bila precej težka. Tekmovalo je 38 kolesarjev, med njimi tudi gostje iz Avstrije. Od vseh udeležencev jih je na cilj prispelo samo 36. Bilo je precej padcev, med drugimi sta padla tudi Sevnčani Marko Bregar in Bojan Lipoglavšek. Sevnčani so dosegli naslednjo uvrstitev: 22. Abram, 24. Zuraj, 32. Hribar, 34. Jeraj. (A. K.)

LOKVE — Mladinski aktiv iz Lokve je priredil v počasitev 30. obljetnice vstaje turnir v malem nogometu za prehodni pokal. Na turnir so prišle ekipi iz Gračice, Birčne vasi, Slamne vasi, Doblič in Semiča. V predtekovanju sta prvo mesto osvojili ekipi Slamne vasi in Semiča. V finalnem srečanju pa je Semič porazil Slamno vas s 5:2 in osvojil pokal. Najboljši mož na turnirju je bil vratar iz Semiča, ki je imel res svoj dan. Organizacija je bila dobra, za vse udeležence pa so pripravili tudi malico in pičajo. (K. P.)

BREŽICE — Brežiški nogometni imajo priložnost uvrstitve v vzhodno slovensko konško nogometno ligo. Vstop v višji razred so jim omogočili kvalifikacije. Najprej bodo igrali na tujem, potem pa doma. Srečali se bodo z zmagovalcem tekme Rakican: Opkar. V premem srečanju je bil rezultat 1:1. (V. P.)

NOVO MESTO — Te dni so na novem novomeškem rokometnem

Državna prvakinja v skokih s padalom Dara Krstić vadi mladene, ki se navdušujejo za padalstvo. Na sliki: bodoči padalci pri zlaganju padala na novomeškem letališču v Prečni (Foto: S. Dokl)

JUBILEJ SEVNŠKIH TABORNIKOV

Polena namesto pomoči

Ob 20-letnici govori starešina taborniškega odreda »Treh smrek« Alojz Derštenšek

Sevnica je bila med prvimi kraji v Sloveniji, v katerem misel o zdravem taborniškem življenju v naravi ni padla na nerodovitna tla. Celo tako je bilo, da je to mesto ob Savi dobito prvi taborniški dom, dom sevnških „Treh smrek“.

Zadnjih 20 let od prvih začetkov. Jubilej bodo proslavili 23., 24. in delno še 25. julija pod pokroviteljstvom Mira Gošnika, člana republiškega vodstva SZDL, ki je v času svojega bivanja v Sevnici veliko prispeval k razvoju taborništva.

Klub dolgoletni tradiciji pa odred „Treh smrek“ dandasne držujo toliko mladih ljudi, kot bi jih lahko. Starešino Alojza Derštenška, 23-letnega zidarja iz Kopitarne, smo povprašali, zakaj je tako. Odgovoril je:

„Načelno vsi soglašajo s posmenom taborništva, zlasti zdaj, ko organizirajo vsejedski odporn. V vsakdanjem življenju pa je drugače. Ce nam že nočajo pomagati naj nam ne mečejo polen pod noge. Zakaj so vrgli iz snack bara, kjer se sestaja mladina, naš lepak o prostavljanju 20-letnice taborništva? Nimamo denarja, naredili smo ga ročno, vendar mislim, da je bil toliko doosten, da bi lahko visel v lokalu. Oglejte si ga. In še drugi primer: ker učitelji nočajo sodelovati in za taborništvo navduševati mladino, smo sami poskušali z reklamnim panojem, vendar v šoli niso dovolili, da bi ga postavili.“

Klub temu ne mislimo vreči puške v koruzo. Mentorstvo nad našim odredom je prevezel Milan Jeraj. Letos smo izvedli že tri pohode k splomenikom NOB, 4 orientacijske pohode, tabornjevanje v Pohorju, v avgustu pa namestimo tudi na Triglav.

Uhan in Keršič solidna

Dolenjska letalca Jože Uhan in Jože Keršič sta v Lisičjem jarku pri Beogradu na državnem prvenstvu osvojila sedmo in osmo mesto

Te dni sta se z 18. državnega prvenstva v jadralnem letenju, ki je bilo v juliju v Lisičjem jarku pri Beogradu, vrnila novomeška športna jadralca Jože Uhan in Jože Keršič. Naša tekmovalca sta se v zahtevni konkurenči dobro postavila. Nekaj časa je kazalo, da bo Jože Keršič osvojil celo peto mesto, vendar mu je v zadnjih tekmovalnih dnevinah sreča obrnila hrbot. Ce bi se Keršič bolje odrezal v deveti disciplini, ko so letali leteli na liniji Lisičji ja-

rek — Perlez — Lističji jarek, bi verjetno osvojil eno boljših mest. V zadnji disciplini je bil Jože Uhan sedmi.

Končni vrstni red: 1. Gatalin (Titograd) 7.597 točk, 2. Peperko (Celje) 7.539, 3. Ivanus (Ljubljana) 7.086, 7. Uhan (N. m.) 5.591, 8. Keršič (N. m.) 5.391 itd.

Na drugem mestu je torej naš znane Franc Peperko iz Lisičjega jarka. Na tretjem mestu pa je pristal Ljubljanc Branko Ivanus, ki ni mogel ponoviti lanskega uspeha, ko je bil prvak Jugoslavije.

Spet mednarodna zmaga Molana

Jugoslovanski speedway prvak Krčan Ivan Molan je na nedeljski jubilejni tekmi v Krškem počel lepo mednarodno zmago. V precej hudi in zahtevni konkurenči je med 15 vozači iz Madžarske, Avstrije in Jugoslavije zbral največ točk. Premašal je vse svoje nasprotnike, razen Avstrije Scharla, ki pa je bil še četrti.

Dobro se je uveljavil tudi mladi Evald Babič, ki je bil deseti in je bil drugi Jugoslov. Tekme je spremjal blizu 5.000 gledalcev, ki so bili navdušeni.

Končni vrstni red: 1. Molan (Krško) 14 točk, 2. Pereney (Madžarska) 14, 10. Babič (Krško) 5, 11. Miler (TAM) 5 itd. L. HARTMAN

igršču na Loki postavili železno konstrukcijo za kosarko. V kratkem bodo napeljali tudi električno razsvetljavo, tako da bodo igrali kosarko, rokomet in malo nogomet tudi v večernih urah. Posebno zanimivo pa bo kotalkanje v jesenskih večerih. (R. S.)

ŠPILAR PETI V CELJU

V soboto je bilo v Celju veliko mednarodno atletsko tekmovalje za Skokov memorial, na katerem je nastopilo tudi nekaj najboljših atletov sveta. V mednarodni konkurenči je nastopil tudi Novomeščan Marjan Spilar, ki je bil v kopju peti z rezultatom 67,14 m.

ŽEBLJIČEK

Delovni kolektiv BELT-COSMOS iz Crnomlja ima veliko razumevanja za želje in potrebe črnomaljskih športnikov. Znano nam je, da ima že precej časa pod svojim okriljem črnomaljski rokomet, zadnje čase podpira tudi prizadene belokranjske atlete. Tako je kolektiv omogočil republiškemu mladinskemu praviku v metu kopja Vojku Baumgartnerju, da je šel na državno prvenstvo v Sabac, in tam osvojil drugo mesto. Verjetno bodo zgledu črnomaljskih kovinarjev sledila tudi druga belokranjska podjetja, ker druge sporte v Beli krajini ne bo prišel na zeleno vojo.

MLADI POTUJEJO

Raj za stoparje

Zinka Požar, 23-letno dekle iz Globoka v brežiški občini, se je na koncu leta 1918 na brežiški gimnaziji odločila za studij. Venadar ni imela sreča. Študij niso mogla nikjer dobiti, zato je na prizvajanje prijateljice odpovedala v Anglijo. Vedela je, da se tam preveč dobro ne zasluži, zato je izpolnili v znanju živilka. V deželi na otoku je bila dve leti in doživelva marsikaj lepega. Posebno so ji ostali v spominu hladni in vase stoparji Angleži, ki pa so po duši lahko vsem za vlegel. Posebno rada se spominja potovanje z avtostopom, ki je svojevrstna britanska posebnost.

BREZ BESED

BREZ BESED

Slavko, ali verjameš v letče ribe?

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Žalostne reči iz Stopič

(Iz Stopič) Imam Vas danes le žalostne reči poročati. Pretečeni mesec bila sta dva pozarata. Prvi bil na hribu, kjer je pogorelo par zidanice in par hravnov. Skoda ni bila ravno velika. Začigali pa so otroci. Dne 26. junija pa je ogenj večji in sicer v Gabrijih, kjer je petim gospodarjem, Fr. Lužarju, J. Hrovatku, Fr. Kramariču, A. Umek in Hel. Zebnik vse poslopije zgorelo; tudi nekaj drobnin in prasičev. Fr. Kramariču zgorel je celo dveletni otrok. Skoda je velika, posebno zato, ker ljudstvo ni premožno, a pogoreli, ki so bili le za male vso zavarovani, si ne bodo zlahka pomogli. Tudi pa se pripoveduje, da so ogenj zanetli otroci, igraje se z zlepčenkami.

(Iz Kostanjevice) nam poročajo: 5. julija smo imeli volitve župana; izvoljen je bil soglasno. Dosedanj gospod župan Otmar Sever, c. kr., nadporočnik v pokolu. Ker je gospod Sever že v trejeti zaupan izvoljen in to zlaj z vsemi glasovi razen njegovega, je dokaza dovolj, da je poštenjak in da mu ljudstvo zaupa. Bog ga živi!

(T. o. d. r. z. v. n. a. z. v. e. z. a.) med Avstrijo, Nemčijo in Italijo se je ponovila. Videti je, da je hoče polagoma pristopiti tudi Anglija.

(D. r. z. v. n. z. b. o. z.) — je zbor, o katerem skoraj ne vemo kaj bi rekli — nima se prave barve. Kazne se vendar, da se bodo, ali so se vše zvezali Poljaki z liberalnimi Nemci. Ako se to zgoditi, bom Slovenski sirote — zlasti še Korosi in Stajeri.

(A. n. g. l. e. s. k. i. b. i. v. s. i. m. i. n. i. s. t. e.) Gladstone, ki je res bil vselej pravičen irskim katoličanom, boleha; batil se je, da umrije star mož.

V nedeljo, 18. julija, je gasilsko društvo v Šentjerneju slavilo 90-letnico obstoja. Prizadevni gasilci iz Šentjerneja so ob svojem jubileju pripravili bogat spored, ki je obsegal tekmovanje gasilskih enot, akademijo, povorko in veliko zabavo. Na sliki: Šentjernejski gasilci iz leta 1901 s priponočki, s katerimi so kljubovali dnečemu petelinu.

UGANKA — Kje je prodajalka sladoleda pred NAMO v Kočevju? Odgovor: Streže v NAMI in čaka, da se bo zunaj nabralo dovolj vročih ljubiteljev sladoleda, nakar jim bo prišla postreč. (Foto: J. Primo)

K 24. slovenskih šol je poslalo idelek ljudske obrti na razstavo, ki je bila na Vinici organizirana ob nedavnem pionirskem folklornem festivalu. Na fotografiji: vinški solari so z vso natančnostjo izdelali belokranjsko kmečko hišo in gospodarsko postopje. (Foto: Ria Bačer)

Tolovaji na cestah

Minuli torek mi je bilo jasno, da je bilo vročo, pa sem s pota med bregovi zavil v Jerkinov laz. Tam sem legal pod lipo, ki je že skoraj odcvetel, pa sem včasih vredno zaslužil, da bo oblekla rokometa. Menda nihče obiral. Leta 1918 je opremila nogometniche Olimpije. Zdaj bo morala začeti delati še moško perilo, da bo oblekla rokometa. Svetnica!

Cudno, da Janez Rustja

na tekmovanju pevcev ni zapel

tudi „O sole mio“, pravijo

ljude. Jasno: to pesem poje le,

kadar mu ukradejo avto...

Nočelno me zanimalo:

ali

tudi direktor Laboda

Zdravko

Petan kupuje

zavrnjene sročje

iz

izvoza,

ki jih

potem

Labod

doma

prodaja

po 20 dinarjev?

... Jože Colarič, ki vodi

gostisce

na Liki,

ima

prvega

januarja

do zadnjega decembra

na voljo

odojka.

Upam,

da ga

vsaj

zajd

ne bo imel,

ko bo

na

dopustu...

... V Novem mestu je res

strahoten

promet:

novopečena

voznica,

novinarca

Jozica

Teppye,

parkira

za vsak

primer

kar

pri

Košakovi

gostilni,

ki se

prilep

Brčic.

... Ivan Zele, ki honorarno

vodi

metliško

občino,

ima

zdaj

ali

da

gost

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

Dežurni poročajo

1.000 DIN ZA POKVARJENO JAJCE? — Natanko toliko je zahteval J. D., mizar iz Optremalesa, kot odškodnino za pokvarjeno jajce, ki ga je dobil serviranega v restavraciji Metropol v Novem mestu. Zagrozil je, da bo jajce odnesel na analizo v živilski laboratorij, če mu ne bodo denarja takoj izplačali. Kajpak v Metropolu zahtevi niso ugodili, zato je J. D. odnesel jajce k tržnemu inšpektorjem. Ni znano, ali so inšpektorji sploh posredovali v tem nevskdanjem "sporu", kaže pa, da si je Metropolov gost privoščil neslano salo.

FANTJE VSEH VETROV — Prod kavarne na Glavnem trgu v Novem mestu so se 10. julija ponoči stekli: Florjan Šatošek iz Sadeža, Andrej Plevnik iz Črnomilja, Boris Brus iz Ljubljane in Stanislav Ivec iz Gradača. Slavkom Cečelicem iz Pogonjev in Zlatkom Kaburjem iz Jedinščice. Porocilo ne navaja, katera stran je bila boljša, čeprav je očitno, da je bila premoč na strani Belokranjcov. Ker pa so fantje kalili nočni mir, so miličniki prijavili sodniku za prekrške.

VLOMILEC NAD MLINI — Malo več kot pred tednom dni je neznanec Nad mlini v Novem mestu v nočnih urah vlomlil v osebni avtomobil Ivana Brumata. Odnesel je 160 din, dokumente in transistor.

KAJ DELAJO MALIGANI? — Rudolf Žmalič iz Orlikovega pri Ozlju je te dni v Metliki pregloboko pogledal v kozarec. Pod vplivom maliganov je metal ob tla steklenice, ko pa so prišli ponji miličniki, se je nedostojno vedel tudi do njih. Za kazen je moral noč prebiti na hladnjaku.

KDO SE JE MASTIL? — Ni se znano, kdo je zavil vrat štirim kokošim, ukradenim pred kratkim iz nezakljenjenega kokošnjaka Heleni Gašperič iz Mirne peči. Za neznanca „jubitelj“ tuje perutnine še nadalje polzvejedjo.

DO JUTRA SE JE TREZNIL — Novomeški miličniki so 12. julija pridržali do iztreznicne Leopolda Kupljenika iz Zdnejne vasi. V Novem mestu se je opil, nato pa okoli treh zjutraj razgrajal po ulicah.

TATVINA PRI BELEM DNEVU — Marija Krevs iz Brezovice pri Smarjeti je javila postajali miličci, da ji je 14. julija opoldne izpred hiše nekdo odprejal moško kolo zeleno barve.

SE STEVCE KRADEJO — Jože Novak iz Novega mesta, Maistrova 3, je ugotovil, da mu je nekdo ukral omarico s trofaznim števcem in kablom, vredno 1.200 din. To je imel spravljeni pri sorodniku v Stočicah.

NA TUJI NJIVI — V Bršlju so prijeli dve Ciganki, ki sta kradli krompir na tujih njivi. Po njivi sta brškali popoldne, da so ju videli in poklicani miličniki.

AVTO ŽE NAJDEN — Pred dnevi iz naselja Nad mlini v Novem mestu ukradeni osebni avtomobil, last Matkoviča, so našli v Varažinu. Storica so prijeli.

Še pred 10 leti smo se čudili, kadar je na novomeškem Glavnem trgu parkiralo hkrati 20 avtomobilov, danes pa je za parkirni prostor v mestu prav tako stiska kot v Ljubljani. Vozniki krožijo naokrog in čakajo, da se kak prostor izprazni. Tudi pešci se bolj in bolj podrejajo urejenemu prometu. Še tam, kjer je označen prehod z zebri, je težko priti na drugo stran ceste. (Foto: Slavko Dokl)

Ostrejše kazni več zaledjejo

Sodnik za prekrške v Črnomilju je lani izrekel 1071 kazni, od tega 10 zapornih — Kar 14 šoferjem je bilo odvzeto vozniško dovoljenje

Skoro tako naglo kot cene naraščajo razni prekrški, s katerimi ima opravka črnomaljski sodnik za prekrške. Medtem ko je bilo v letu 1968 zadev v mapi, jih je bilo leta 1969 že 935 in lani 1038.

Ugotavljajo, da je nagel porast prekrškov pripisati večjemu številu motornih vozil ter bolj učinkovitemu nadzoru miličnikov ter inšpekcijskih služb, pa tudi ostrejši kaznovalni politiki. Prav slednje je pripomoglo, da se niso prekrški še bolj razbohotili, kot so se.

Najstevilnejši so cestnoprometni prekrški, ki pa imajo tudi vedno hujše posledice. Odkar je več moderniziranih cest, je tudi več nesreč, če se se tako čudno sliši. Še vedno je veliko takih, ki vozijo brez vozniskega izpita, zlasti mladoletnikov, pa tudi

vinjenih voznikov so našli precej. Lani je bilo izrečenih 14 varstvenih ukrepov, s katerimi so odvzeli vinjenim vozniku dovoljenje. Ostreje so bili kaznovani tudi tisti, ki so vozili samo vprego ali kolo, pa so bili pod vplivom alkohola.

Za rešetke je slo v letu 1970 kar 6 občanov, ki so se pretopalni in predzrno obnašali. Tudi pri teh je razmeroma ostra kaznen dosegla namen, saj se nobeden od teh ni ponovno pojaval pred sodnikom za prekrške. V splošnem se tudi nedostojno vedenje na javnih mestih in predzrno obnašanje razraščata, vendar so s kaznovanjem težave, če gre za sezonce ali zapo-

POJASNILO

V zvezi s člankom „Bogati kraljev revnum“, ki smo ga objavili prejšnji teden v našem listu, se je v uredništvu zglasil Slavko Kuščan iz Sentjernej ter povedal, da sam že skoraj dve leti nima več osebnega avtomobila, hišo pa zida skupaj z očetom, ki je lastnik žage. Dodal je še, da je les, ki je bil ukrazen, ležal na njihovi žagi mesec dni in da ga on, Slavko Kuščan, ni hotel sezagnati, čeprav ga je Vinko Štemberger k temu nagovarjal.

UREDNIŠTVO LISTA

Premile kazni?

Nekateri ljudje pri nas so prepričani, da sodišča izrekajo premile kazni in da preveč upoštevajo olajševalne okolnosti. Pri pombe so zlasti k pogojnim odsodbam. Da pomisleki niso povsem iz trete zvitki, dokazuje tudi priomba medobčinskega javnega tožilca, ki je na skupšinski seji v Sevnici menil, da se mu odstotek pogoju izrečenih odsodb zdi malo previšok. Na območju treh spodnjeposavskeh občin je bilo namreč lani kar 48 odstotkov vseh odsodb pogojnih, kar je mnogo več kot leto dni prej, ko jih je bilo 36 odstotkov.

slene v tujini. Ko bi morali pred sodnika, jih ni, težko pa izsledijo njihovo novo bivališče.

Pred sodnikom za prekrške so bili tudi 104 mladoletniki, ki pa niso zagrešili hujših prestopkov. Največ je bilo zalostenih pri vožnji motornih vozil brez izpita. Mladoletnikom so bile izrečene milejše kazni, medtem ko so za 17 primerov postopek celo ustavili.

Kot nekateri vozijo brez dovoljenja, nekateri tudi opravljajo obrt brez dovoljenja, ne plačujejo družbenih obveznosti ter se na tak način okoriščajo. Pred sodnikom za prekrške je bilo precej takih primerov, toda hujše kazni so dobili samo tisti, ki so pri opravljanju obrti na črno pridobili večjo gmotno korist.

RIBE SO IZGINILE

17. julija popoldne so iz ribogojnice v Prečni sporočili, da je nekdo ukral iz bazenov več količino rib. Škoda znaša kar 1500 dinarjev. Za storilcem poizvedujejo,

UBOJ NA BRANSKEM SPET PRED SODNIKI OKROŽNEGA SODIŠČA

Martinu Oblaku zmanjšali kazen

Na ponovljeni razpravi je bil obsojen na 4 leta strogega zapora — Psihiat ter docent dr. Miloš Kobal potrdil, da je Oblak sprožil pištole in ubil seda takrat, ko je bila njegova prištevnost manjša

Malo manj kot dve leti je od takrat, ko je branski kmet Martin Oblak s pištole ustrelil soseda Stanka Jakša, in le nekaj več kot leto dni, kar je bil Oblak zaradi tega dejanja pred novomeškim okrožnim sodiščem obsojen na pet let strogega zapora. Zagovornik se je zoper sodbo pritožil na vrhovno sodiščo v Ljubljani, ki je razsodbo razveljavilo. Na ponovni razpravi 14. julija je bil Oblak obsojen na štiri leta strogega zapora.

Glede nerazčiščenega vprašanja Oblakove prištevnosti sodišča lani ni upoštevalo mnenja psihiatra dr.

Vanjoša Breganta, ki je trdil, da je obtoženec storil dejanje, ko je bila njegova prištevnost bistveno manjša.

KRONIKA NESREC

ZALOKE: KER NI ZASENCIL LUČI — Ko se je Ljubo Cikurič 5. julija ponoči peljal iz Novega mesta proti Čatežu, mu je v Zalokah iz nasprotne smeri pripeljal naproti neznan vozač avtomobila z neznanenimi lučmi. Cikurič je zadnji trenutek zagledal pred seboj mopedista Željka Buša iz Zagreba in ga zadel. Na streho mopedista, ki je padel, ni bilo nič hudega, škode pa je 500 din.

PRILIPE: TRIJE NA KUPU — Pod vaso Prilipe je 5. julija ponoči ustavljal avto zaradi okvare Ivan Granatir iz Zagreba. Ko je njim prvo vozil Drago Bradič, prav tako iz Zagreba, je začel zavirati, tedaj pa se je vanj zadel Miroslav Revold iz Volpova. Bradič avto je porinil v Granatirevga, ki je zdrsel po nasipu in obstal na travniku. Na vseh treh vozilih je za 13.000 din škode.

BŘSLIN: NA ROČNO JE POZABIL — Na ročišču skladniča podjetja NOVOTEHNICA je 13. julija zjutraj parkiral avto, katerega lastnik ni zategnil ročne zavore. Avto je začel držeti in trčil v parkirano vozilo Alojza Beleta ter na njem napravil za 300 din škode.

METLIKA: IZSIJEVAL PREDNOST — Motorist Josip Zvonkovič se je z Jurovskoga Broda 13. julija peljal v Metliko v službo, ko je pri odcepju parkiral avto, katerega lastnik je zategnil ročne zavore. Avto je začel držeti in trčil v parkirano vozilo Alojza Beleta ter na njem napravil za 300 din škode.

NOVO MESTO: NEPRAVILNO ZAVIJANJE — 13. julija je Novomeščan Branko Suhi pripeljal po Cesti tacev in hotel zaviti na Cesto Komandanta Staneta, mislec, da je pot prosta. Ni videl, da prihaja na proti mopedist Jože Knafelc. Pri trčenju je mopedist padel in si zlomil levo nogo. Gmotna škoda znaša 1.000 din.

STRATA: AVTO ZAPRL POT MOTORISTU — Na parkirnem prostoru pred gostilno Srebrenik je 13. julija okrog 13.30 oblezil Alojza Sepaher, ko se je prevrnil z motorjem. Pomoč so mu nudili v novomeški bolnišnici. Do nesreče je prislo, ker je Jože Kastelic z avtom zavijal na parkirni prostor v levo, na proti pa je precej hitro pripeljal motorist. Avto je zaprl pot motoristu, zato je prislo do trčenja. Na vozilu je za 1.500 din škode.

LOČNA: PREMALO PREVIDNOSTI — Ivan Veble iz Brežic je 12. julija zjutraj vozil v koloni 4 avtomobilov skozi Ločno. Zaradi prekratke varnostne razdalji vozil Miljan Djukić z audijem. Ko je Jalovec pred prometnim znakom ustavljal, je Djukić vanj trčil. Škoda je za okrog 900 din. Naslednji dan sta se na istem cestnem priklučku na podoben način poškodovali še vozili Gojka Dejanovič in Alojza Mirta. Dejanovič tovornjak je zadel Mirtov volkswagen.

MAČKOVEC: PREKRATKA RAZDALJA — 13. julija okoli polnega opel-recordona peljal na priključek v Mackovcu, na njem pa je v prekratki varnostni razdalji vozil Miljan Djukić z audijem. Ko je Jalovec pred prometnim znakom ustavljal, je Djukić vanj trčil. Škoda je za okrog 900 din. Naslednji dan sta se na istem cestnem priklučku na podoben način poškodovali še vozili Gojka Dejanovič in Alojza Mirta. Dejanovič tovornjak je zadel Mirtov volkswagen.

GOR. STRAŽA: VOZIL PO LEVI — Franjo Rodič je 12. julija ponoči z motorjem prehitel skupino pešcev, ko je z nasprotno strani prisel peš Mirko Zigman. Pri prehitovanju skupine je motorist trčil v pešce in ga zbil na tla. Odpeljal so ga v bolnišnico.

Petek in svetek

Stalna služba pri UJV se oglaša, ce zavrtite telefonsko stevilko 21-080 ali 92.

Vsač dan, ob vsaki uri? "sem vprašal Antonia Jeriča, tefo novomeške stalne službe.

"Kakopak, v petek in svetek, saj smo nenehno tu in za to smo."

"Kakšna je glavna naloga te službe?"

"Tu, v tem kotu našč stavbe lahko vidite najrazličnejše sodobne zveze: od telefona do telesprena. Po teh zvezah dobivamo informacije o kaznivih dejanjih, prometnih nesrečah in drugih pomembnih dogodkih. Naša naloga je te informacije zbrati in jih posredovati pristojnim, da ukrepa. Ce pride obvestilo o prometni nesreči, je vedno milica prva, ki dobi sporočilo na.

"Stalna služba je torej prva obveščena o vseh dogodkih."

Tako je.

"Kdo vas najčešče kliče?"

"Prizadeti. Se pravi ljudje, ki so se znašli v težavah: bodisi zaradi prometne ali elementarne nesreč bodisi da so imeli dolgoraste nepovabljenje v hiši."

"Kajpak ljudje tudi sprašujejo, ne samo obveščajo ..."

"Zgodi se, da nas kličejo celo iz daljnega Bitola ali iz Kranjske gore. Sprašujejo nas, ali se je zgodila nesreča, češ da njihovega

znanca, ki je že davno odšel na pot, se ni k njim. Svede je to samo drobev vsakdanjega utripa na naših linijah za zveze."

"Kaj bi lahko sicer rekli o delu v stalni službi?"

"Dosednost in hitrost sta glavni značilnosti zanj. Ce dodam še, da morajo biti ljudje iz-

kušeni, je že samo po sebi razumljivo, da smo tu sami starejši delavci. Gleda na to, da stalna služba ne pozna počitka, da dela vsak dan nepretregha 24 ur, to pa ob delavnikih in praznikih ter nedeljah, delo v njej ni lahko."

IVAN ZORAN

Na kužen pet let strogega zapora je Oblak obsolil, kot da njegova prištevnost ne bi bila prizadeta.

Na ponovni razpravi je senat pod predsedstvom sodnika okrožnega sodišča Janeza Pirnatira gledal Oblakove prištevnosti zaslišati drugega psihiatra, docenta dr. Miloša Kobala, ki pa je v glavnem potrdil to, kar je soušče leta dni prej slišalo od Breganta.

Oblakove branilec je poskušal na tej razpravi doseči, da bi sodišče obtoženčevemu dejanju prekvalificalo ob dejanju naklepna uboj na uboj na mah ali uboj iz malomarnosti, oziroma celo na dejanje hude telesne poškodbe s smrtnim izidom.

Po prepričanju sodišča pa taka prekvalifikacija ne bi bila možna, saj se je Oblak, preden je sprožil v Jakšo smrtni strel, na to dejanje pripravil. S pišto v roki je opozarjal žrtev, naj umakne kamne (razlog spora) z njegove nijke, da bo sicer streljal, kar je naposled tudi storil. Glede na to in druge okoliščine je Oblak le streljal naklepno, zato mu je sodišče tudi tokrat sodilo po čl. 135/1 kazenskega zakonika. Pri odmeri kazni je tokrat upoštevalo psihiatrovino mnenje o obtožencu.

Tudi na cesti smo ljudje...

Med plitvicami in Karlovčem se mi je sredi križišča nenašoma ustavil avto. Ročica, s katere sem hotel vozilo spraviti v prvo brzinu, ni delovala. Kakih 10 m do črpalk sem avto zrinila, tam pa prosila za pomoč. N

»DANA«
tovarna rastlinskih specialitet
in destilacija, Mirna

razglasna
prosto delovno mesto

SKLADIŠNIKA POLIZDELKOV

Pogoji:
KV delavec trgovske stroke z najmanj 1-letno prakso ali dokončana osnovna šola, opravljen izpit za skladnišnika in 3 leta prakse v skladniščni službi.
Kandidati naj vložijo prošnje na upravo podjetja v 15 dneh po objavi prostega delovnega mesta.
Izbrani kandidat bo sprejet s poskusno dobo 1 meseca.

LEKARNA KOČEVJE poslovna enota Ribnica

obvešča,

da zaradi rednega letnega dopusta vodje poslovne enote ne bo stalne pripravljenosti v času od 26. julija do 1. septembra 1971, in sicer vsak večer od 21.30 do 7.30 zjutraj, in v soboto popoldan od 14.30 do 18. ure.

EKONOMSKO ADMINISTRATIVNI ŠOLSKI CENTER NOVO MESTO

objavlja
razpis za šolsko leto 1971/72

ZA VPIS V 1. LETNIK ekonomski srednje šole — oddelek za odrasle in upravno administrativne šole — oddelek za odrasle

Solanje na obeh šolah bo trajalo 4 leta.

Prvošte, koljkovanje s kolekom za 1 din, je treba oddati najkasneje do 31. avgusta 1971 in priložiti:

1. spričevalo 8. razreda osnovne šole;
2. izpisk iz rojstne matične knjige;
3. dopisnico.

Pogoj za sprejem je starost nad 18 let.

Prvi sestanek na novo vpisanih slušateljev bo 10. septembra 1971 ob 16. uri.

Sestanek slušateljev višjih letnikov bo prav tako 10. septembra 1971 ob 17. uri.

RAVNATELJSTVO

KMETIJSKO GOSPODARSTVO Škofja Loka

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

- več KV mesarjev — predelovalcev
- več NK delavk za mesno predelavo
- več NK delavcev za klavnico in kožarno
- 3 traktoristov
- več poljedelskih delavcev
- več NK delavcev za mešalnico močnih krmil

Nadalej objavlja prosta učna mesta za:

- vajence v prodajalnah v Kranju, Škofji Loki, na Jesenicah, na Bledu, Velenju in Bovcu
- vajence v mesni predelavi v Škofji Loki
- vajence v klavnici v Škofji Loki

Zagotavljamo solidne osebne dohodek, urejeno delo, možnost napredovanja in nadaljnega izpopolnjevanja. Smo delovna organizacija z 31 prodajalnami na Jencih, Kranju in okolic, na Bledu, v Radovljici, v Škofji Loki in okolic, v Ljubljani, Velenju, Cerknem, Bovcu, Kobaridu in Divači.

Samska stanovanja zagotavljamo traktoristom, poljedelskim delavcem in delavcem v mešalnicah.

Za vajence v mesni predelavi in v klavnici je minimalni pogoj uspešno končan 6. razred osemletke in končano osnovno šolanje.

Za vajence v prodajalnah je pogoj uspešno končana osemletka.

Vajencem plača podjetje vse stroške šolanja in pokriva v celoti prevoz na učno mesto.

Interesenti naj pošljajo prijave na naslov: Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka, Mestni trg 20, kjer dobijo tudi vsa potrebna pojasnila.

Naučite se še vi leteti!

na novomeškem športnem letališču
V LETALSKI SOLI DOLENJSKEGA LETALSKEGA CENTRA
Prečna 46 pri Novem mestu

Tecaj za začetnike:
sestanek jutri 22. julija ob 8. uri
na letališču, Vabiljen!

Komisija za volitve in imenovanja občinske skupščine Brežice

razpisuje mesto

RAVNATELJA

internata Poklicne šole za kadre v blagovnem prometu Brežice.

Pogoji: kandidati morajo imeti najmanj višjo izobrazbo pedagoške smeri in najmanj pet let vzgojno-izobraževalne prakse.

Osebni dohodek po pravilniku Poklicne šole za kadre v blagovnem prometu, nastop službe 1. septembra 1971. Kandidati morajo biti splošno družbeno-politično razgledani: imeti morajo tudi organizacijske sposobnosti za vodenje zavoda.

Ponudbe posljite v 15 dneh po objavi razpisa s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah komisiji za volitve in imenovanja pri občinski skupščini Brežice.

— Vidis, Lizika, tole je pa spomin na najin zadnji dopust: pri potapljanju je Adolfa velika školjka potegnila vase — in potlej je nismo mogli več odpreti!

AB Agraria BREŽICE Ste v zadregi za darilo?

Sopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarje Čatež!

ZŽTP — ZAVOD ZA INVESTICIJE LJUBLJANA, Robova 2

obvešča

da bo od 8. ure 25. julija 1971 dalje stavljen vozno omrežje železniške proge, elektrificirane z monofaznim sistemom 25.000 V od mosta na Setli do postaje Dobova in vozno omrežje stičišča monofaznega sistema 25.000 V z enosmernim sistemom 3000 V na postaji Dobova

pod napetost.

Zato opozarjam vse in vsakogar, da je dotikanje vseh elektrifikacijskih naprav in napeljav ob progah na postaji Dobova od tega dne dalje

smrtno nevarno.

OBVESTILO

Oddelek za upravno pravne zadeve občinske skupščine Novo mesto obvešča vse uporabnike javnih cest, da bo od 27. julija 1971

uveden nov poizkusni prometni režim v križišču Kandija v Novem mestu.

Sprememba je v tem, da postane prednostna Partizanska cesta namesto sedanje Zagrebške. Vhod in iztek Ragovske ceste pri mostu je zaprt in promet preusmerjen po rekonstruirani ulici Majde Šile.

Prosimo uporabnike javnih cest, da spremenjen prometni režim upoštevajo.

Novo mesto, 16. 7. 1971.

Oddelek za upravno pravne zadeve SOB Novo mesto

Komisija za delovna razmerja pri delovni enoti

ŽELEZNIŠKE POSTAJE Ljubljana-Moste

razpisuje

20 prostih delovnih mest ZA PREMIKAČE

Pogoji: I. zdravstvena skupina, odsluženi vojaški rok. Tri do štirimesečni tečaj med katerim prejema udeleženc osebni dohodek 800 din. po uspešno opravljenem izpitu za postajnega delavca pa 1450 din in dodatek za nočno delo in delovne pogoje.

Samske sobe s štirimi posteljami so zagotovljene. Prijave sprejemajo delovna enota Železniške postaje Ljubljana-Moste.

PIONIR NOVO MESTO
TEL. 21-243
SERVIS
RENAULT
ZF
TAK
HITRO, KVALITETNO IN POCENI
vam nudimo v servisu in obratu:
• servisne pregledi in popravila vozil v garancijski dobi:
ZASTAVA, RENAULT, TAM
• vsa večja in generalna popravila osebnih vozil:
ZASTAVA, RENAULT in TOVORNIH VOZIL
• kleparska in avtoličarska dela
• lastnikom osebnih vozil priporočamo optični pregled podvozja in uravnovešenje koles
• nudimo ključavnica, strugarske in varilske storitve
PRIČAKUJEMO VAŠ CENJENI OBISK!
PRIPOROČAMO PREDNAROČILA
na tel.: (068) 21-243

CETRTKOV INTERVJU

O vodah, ki grozijo Krki

Generalni direktor IMV Jurij Levičnik:

Nujno potrebni so filtri — v vodi in v zraku!

Prejšnji četrtek je inž. Marjan Lapajne zanimalo, kaj misli generalni direktor Industrie motornih vozil Jurij Levičnik o odplakih, ki grozijo Krki, ter o onesnaženju zraka. Vprašal je tudi, do kdaj bo imela ta tovarna urejene filtre in pripravljeno vse potrebno, da bi preprečila onesnaževanje voda in zraka.

Jurij Levičnik energično trdi: „Industrijskih odplak inamo mi zelo malo, toliko kot sleherna kovinska industrija. O umazanju

v. Krki, ki grozi uničiti to lepo reko in hkrati z njo tudi turizem ob njej, le to: vprašanje bi moralo biti predvsem zastavljeni tekstilni, kemijski in podobnim industrijam! Pri nas ima star del tovarne urejeno kanalizacijo, novi del tovarne pa ima le začasno, ki jo odvajamo v kraške jame v bližini tovarne — to bo toliko časa, dokler nova kanalizacija ne bo naredila.“

— Kljub temu: mar mislite, da IMV ne može Krke?

„Tega nisem reklo, trdim pa: mažemo jo manj, kot pride

umazanje iz kanalizacije, kjer se v Krko stekajo pralni praski iz gospodinjstev in vsakovrstni odpadki. Mishim, da bi vsak kanal moral imeti filtre! Mažemo jo tudi mi, vendar ne gredo iz naše tovarne strupi, ki bi lahko reko celo zastrupili . . .“

— Do kdaj bo narejena kanalizacija?

Načrte zanj delata inž. Didek in inž. Kos, naša nova kanalizacija pa bo vključena v nov kanalizacijski sistem Novega mesta. Verjetno bodo na takoj obsežnem kanalizacijskem omrežju morali biti tudi filtri.

— Onesnaženje zraka je drug problem, ki grozi mestu. Kaj ste storili pri vas, da bi mestu olajšali dihanje?

„Na novi lakirnici so postavljeni filtri — tako kot lakirnice so tudi filtri narejeni po najsoobnejših tehničnih zahtevah. Lahko pa dogovorim v enem stavku: vse, kar gradimo, mora odobriti zavod za higieno tehnično varstvo. Kar bo zahteval, bomo morali poslušno narediti.“

Kakšna zaščita torej na splošno?

„Jasno je: kjer je industrija, kjer je sploh naselje, je umazanje! Ce hočemo imeti čisto reko in svež zrak — so filtri nujnost. Zato jih je potrebno zahtevati povsod, tudi iz čisto preproste higienozdravstvene zaščite prebivalcev, da se obranimo neprijetim epidemij.“

— In včas vprašanje?

„Ustvarjamo majhna naselja, ki zapirajo mesto in ovirajo njegov razvoj. Zanima me, kaj je narejenega za dolgoročno planiranje mesta, ki bi ga lahko etapno uresničevali. Predsednik občinske skupščine Franci Kuhar je o tem gotovo najbolje obveščen.“

J. SPILCHAL

Doklej še neučinkovitost davkarjev?

Od seje občinske skupščine pred poldrugim letom pa do danes se pogoji dela v davčni upravi bistveno niso izboljšali, zato je nesmisel pričakovati večjo učinkovitost te izredno pomembne službe

Ko so odborniki obravnavali delo davčne uprave in inšpekcijskih služb, so sicer ugotovili, da je služba napravila napredek, vendar je to vseeno premalo v primerjavi s tistim,

RAZREŠNICA TREM DIREKTORJEM

Na zadnjem seji občinske skupščine Novo mesto so na lastno željo razrešili dolžnosti direktorjev treh novomeških strednjih šol. Za razrešnico so zaprosili in jo tudi dobili: prof. Veljko Troha, direktor gimnazije, prof. Jože Skufca, direktor šole za zdravstvene delavce, in prof. Edi Groegl, direktor ekonomsko-administrativnega centra. Za vršilce dolžnosti na šolah so imenovali: na gimnaziji prof. Rudjana Piletič, na šoli za zdravstvene delavce višjo medicinsko sestro Jožico Vrščaj in na ekonomsko-administrativnem centru ekonomista Janeza Zafreda. Pred odhodom na nova delovna mesta se je vodilnim šolnikom zahvalil predsednik Franci Kuhar in jim zazelen uspešno delo na drugih področjih.

INŽ. JOŽE FALKNER ODPOVEDAL MANDAT ODBORNika

Inženir gozdarstva Jože Falkner, ki je bil odbornik občinskega zborna v volilni enoti Novo mesto št. 1, je zaprosil skupščino za razrešnico. Mandatu odbornika se je odpovedal, ker je odšel na drugo delovno mesto v občino Trebnje.

ZAKAJ CENTRALNA KURJAVA SAMO ZA GIMNAZIJO?

Odbornik Irena Gostiša in inž. Jože Tanko sta na seji občinske skupščine postavila vprašanja, zakaj bo centralno kurjavo dobila samo gimnazija, ko pa je jasno, da sta gimnaziji in osnovna šola Katje Rupena tesno povezani. Na vprašanje je odgovoril dozdanjan direktor prof. Veljko Troha. Povedal je, da je vse urejeno in pripravljeno tako da se bo lahko osnovna zgradba šole priključila na centralno kurjavco.

MOST V DRAGI DOTRAJAL

Odbornik iz območja Drage je omenil, da je most čez Krko v Dragi dotrajal in se zaradi trhle ograje lahko zgodi nesreča. Zlasti je nevarno zdaj v vročih dneh, ko se na ograjo občajo kopalcji.

Albin Beretić je bil najboljši dokaz, kako je bil pokojni Albin pri ljudih prijubljen, kaj jim je pomenil. Zadnje besede pred večnim počitkom pa so mu izrekli predstavniki ZZB, ZRVS in soborce iz Gubčeve brigade. Albin Beretić je bil srečan Abraham, ta jubilej pa mu je preprečila smrt. Pred kratkim se ga kopakali v rodni Smarjeti.

Veličasten pogreb je bil najboljši dokaz, kako je bil pokojni Albin pri ljudih prijubljen, kaj jim je pomenil. Zadnje besede pred večnim počitkom pa so mu izrekli predstavniki ZZB, ZRVS in soborce iz Gubčeve brigade.

Albin Beretić je gremko življenje okusil že prej, se preden se je tega sam zavedal: komaj tri mesece starega so ga dali drugim ljudem, kjer je odraščal in bil za pastirčka. Ko je napočil čas za šolo, pa se je vrnil v Smarjet. Končal je osnovno šolo in se v domači trgovini začel učiti poklica. Trgovski pomočnik je postal v Tržiču. Tedaj pa se je že začela vojna.

Albin je vse pustil in se vrnil domov ves prejet z mislimi na partizane. Res je kmalu postal borec južnodolenjskega odreda, bil kasneje premeščen v Gubčeve brigado, v kateri je ostal do konca kot četni komandant. Po osvoboditvi je vstopil v vrste milice, bil kakšno leto komandir v Prekmurju, nato pa se je vrnil domov k ocetu in ostalim, da bi skupaj obnovili požgano in porušeno domačijo. Na zemlji je ostal do zadnjega dne. Zadnja leta jebolehal, a je smrt prisla kljub temu nepriskakovano.

I. Z.

lani niso niti dinarja plačali, poleg teh pa še 7 obrtnikov, pri katerih znaša dolg 43.565 din.

Vse kaže, da bo smer ostrejše davčne politike pri izterjavi ostala v veljavi, kjer gre za primere, ko bi lahko, a nočelo plačati obveznosti.

V poročilu, ki ga je davčna uprava dostavila v razpravo odbornikom, je rečeno: „Ne moremo dovoliti, da bi posamezniki živeli na račun družbenih skupnosti in da bi pred to skupnostjo, ki jim je omogočila sodobno življenje, prikrivali in utajevati del dohodka.“

Eni je občinska skupščina lani zahtevala poostreno izterjavo, je davčna uprava posegla tudi po rubžih v obliku administrativne prepovedi na osebne dohodke zaposlenih družinskih članov. Tako so izterjali 115 dolgov za 232.000 din od kmečkih družin in 7 dolgov za 133.000 din od obrtnikov in občanov drugih poklicov.

Na posebnem seznamu pa je ostalo 120 davčnih zavezancev iz knežijstva, ki so dolžni 217.000 din in

kakšne naloge so ji naložene. Samo nacenjen podatek: inšpekcija je v letu 1969 odkrila 59. leto kasneje 41 in letos samo 2 ūsmarja. To kaže na določeno nazadovanje. Ce upoštevamo se znano dejstvo, da je naša kaznovna politika zelo mila, se inšpekcija skoraj ne izplača preganjati nezakonitega dela, saj sam postopek stane več, kot znaša kazneni, ki lo potem kršil predpis izreče sodelnik za prekršek.

Vzrok za premajhno učinkovitost službe vidijo odborniki v slabih kadrovskih zasedbi in prenizkih prejemkih zaposlenih. Zato je večina odbornikov menila, da je treba najprej rešiti tri osnovna vprašanja, potem pa se lotiti analiz in ugotavljati učinkovitost davčne službe.

Komisija za držbeni nadzor je prebrala poročilo o stanju v novoškem Mesnem prehrambenem

rojetju in ugotovila marsikaj, kar je do sedaj vodstvo podjetja skrivalo. Najbolj značilna je bila izjava predsednika delavskoga sveta Franca Bratkovča, ki je omenil, da bi večina zaposlenih zapustila podjetje, ce bi se lahko kje drugje zapustila, ter da je kolektiv prisel do sklepa, da tam ne bodo našli poti iz slepe ulice.

Vendar so v podjetju še ljudje, ki zatrjujejo, da bo kolektiv splaval iz težav. Ceprav je kot na dlan, da brez pomoči večje delovne organizacije, ki bi zagotovila razširjeno producijo, ne bo rešitve! Posebna odborniška komisija je dobila nalogu, da kolektiv seznanji z dejanskim stanjem, ki je ugotovljeno na osnovi podatkov. Komu gre doseganja politika zavlačevanja v račun, pa je že zdavnaj znano dejstvo.

S. DOKL

MINI ANKETA:

Moja nedelja

Ceprav kažejo statistike, da vedno več delamo, se naši ljudje vedno pogosteje odločijo nedeljo preživeti kot dan oddih. Saj kdor je priden, lahko postopi veliko tudi v petih ali šestih dnevih delovnega tedna, tako da si ne deluje lahko prirhrani za družinski praznik, ki bo s časom vedno bolj nujen in cenjen. Razdeljene družine, posebno bivanje otrok v šolah, pa tudi drugo, bo zahtevalo, da se družine v celoti sestanejo en ali dva dni v tednu.

Kako preživijo nedeljo naši anketiranci?

Ježka Keher — gospodinja iz Bučne vasi: „Nedelja je poseben dan v tednu, ko jo z možem mahneva na prijeten oddih. Ker so ceste preveč zabasane, greva najraje v gozd. Mož je lovec, ljubitelj narave, jaz pa nabiram gozdne sadeže. Med tednom vse uredim, tako da je nedelja res dan počitka.“

Poldje Motoh — delavec iz Novega mesta: „Vsako drugo nedeljo se z družino odprejemo na kopanje, če je slab vreme, pa smo doma. Imam tudi precej prostih sobot, tako da se človek lahko dobro odpočije po napornem delu v petih ali šestih dnevih tedna.“

Jožica Miklič — slasčičarka iz Ločne: „Nedelja je zelo primern dan, da kaj korisnega naredim doma. Vedno najdem še toliko časa, da zlasti poleti in jeseni grem v gozd, ki človeku najbolj osveži in spočije. Tudi na kakšno zabavo grem, tako da sem potem bolj spočita, ko nastopim delo v novem tednu.“

Rezka Radenovič — uslužbenka iz Novega mesta: „Ob nedeljah imam od gospodinjskih del na programu samo kuhinjo. Vse ostalo uredim že med tednom, tako da mi ostane čas za pomoč pri zidjanju hiše; večkrat gremo tudi na izlet v gozd, na obisk k staršem. Z zabavo je že končano, dela je vse prevede.“

Jože Turk — delavec iz Brusnici: „Kadar sem prost, v glavnem pospravljam okrog hiše, saj se med tednom navlče toliko nepotrebnih stvari. Nujne razvedrilo imam, ko grem v vinsko gorico in ga tam v mini popijem kakšen kozarec. Na nedeljo čakam z veliko nestrpnostjo, saj človek po napornem delu res potrebuje počitek.“

No, vsik si po svoje uredi prosti čas. Z veseljem ugotavljamo, da si večina zaposlenih želi vsaj en dan počitka v tednu, da si nabere prepotrebnih moči za naporno delo. Verjetno bomo s časom prišli do spoznanja, da je prost dan ob koncu tedna v kakršnikoli obliki že vsakomur potreben. Saj se takšne oblike oddihova v razvijenih državah niso zmisli, zato, da bi pač v nečem bili posebnost, ampak zaradi potrebe.

Novomeška kronika

KOŠARICE ZA SMETI — Te dni smo opazili na prometnih mestih v mestu posebne košarice za smeti, vendar se žal že premalo uporabljajo, saj ležijo vseeno krog odpadki. Spet bo moralno miniti nekaj časa, da se bodo ljudje navdili na posode, če jih ne bodo spet nepridržali spravili s sveta.

MAŠKARADA — Slovenski film „Maškarada“ je imel v Novem mestu 1708 obiskovalcev. Obisk ni bil takoj slab, vendar so gledalci bili nad filmom zelo razočarani. Ta teden bo na sporedu v novomeškem kinu „Krka“ spet podobna italijanska ljubezenska limonada z naslovom „Silvija in ljubezen“.

NOVE TABLE — V Novem mestu smo to dan opazili še eno novost. Na avtobusni postaji in na avtobusnih postajališčih so se pojavile lepete tablice, na katerih je napisan vozni red za avtobuse.

OBISK NOVOTEKSKA IN KRKE — Pioniri iz tabora Sutjeska so v četrtek dopoldne obiskali dve novomeški delovni organizaciji: sprejeli so jih tekstilni tovarni NOVOTEKS in v novomeški KRKE.

GNECA NA GLAVNEM TRGU — Na novomeškem Glavnem trgu je te dni, ko je turistična sezona na vrhu, takšna gneča, kot je že dolgo ne pominio. Pojavil se je veliko tujih in domačih turistov, ki ne morejo v središču mesta parkirati svojih vozil. Verjetno bi med glavnostno sezono prav prisluščalo, da ne ormejitev na parkiriščih sredi mesta.

KRKA IN KOPANJE — Krka je te dni vse prepredena z umazanimi vodnimi algami, ki so se močno razobilote. Svedejo to preprečuje kopalcem, da bi se namakali v sicer

Ena gospa je rekla, da ne mora razumeti tistih paglavcev, ki z zravnimi puškami streljajo ptice, čeprav jih je v solah učijo, da tega ne smejo počenjati, druga pa je hitro dodala, da jih dobro pozna in da jabolko ne pada daleč od drevesa . . .

Lani 122 rubežev

Na davčni upravi je zabeleženih od leta 1970 za dober milijon dolgov

V preteklem letu je črnomaljska davčna uprava izterjala 77,8 odst. odmerjenih prispevkov, kar pomeni približno za pol odstotka večji uspeh kot leto dni poprej. Zaostanek v plačilih davčnih zavezancev je ostalo konec leta 1970 na 1.257.000 din, to pa je okoli 10 odstotkov več kot prejšnje leto.

Ker je občinska skupščina lani zahtevala poostreno izterjavo, je davčna uprava posegla tudi po rubžih v obliku administrativne prepovedi na osebne dohodke zaposlenih družinskih članov. Tako so izterjali 115 dolgov za 232.000 din od kmečkih družin in 7 dolgov za 133.000 din od obrtnikov in občanov drugih poklicov.

Na posebnem seznamu pa je ostalo 120 davčnih zavezancev iz knežijstva, ki so dolžni 217.000 din in

Črnomaljski poročevalec

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KLEDAR

Petak, 23. julija – Branislav
Sobota, 24. julija – Kristina
Nedelja, 25. julija – Jakob
Ponedeljek, 26. julija – Ana
Torek, 27. julija – Gorazd
Sreda, 28. julija – Viktor
Cetrtek, 29. julija – Marta

pur", 28. 7. jugoslovanski barvni film „Most“.

Metlika: Od 22. do 25. 7. slovenski barvni film „Rdeče klasje“. Od 23. do 25. 7. italijanski barvni film „Osamljenec iz Nevade“.

Mirna: 24. in 25. 7. angleški barvni film „Zlomljena kralja“.

Mokronog: 24. in 25. 7. angleški barvni film „Zlomljena kralja“.

Novo mesto: Od 23. do 25. 7. ameriški barvni film „Mrtvi prehod odprt“; 26. in 27. 7. ameriški barvni film „Gotovo, prav gotovo, lahko celo verjetno“; 28. in 29. 7. italijanski barvni film „V vrtincu strasti“.

Ribnica: 24. in 25. 7. nemški barvni film „Po sokolji sledi“.

Sevnica: 24. in 25. 7. ameriško-angleški film „Kartum“.

Sodražica: 24. in 25. 7. ameriški film „Raj na havajske način“.

Smrješke Toplice: 28. 7. ameriški barvni film „Moji otroci, tvoji otroci, naši otroci“.

Sentjernej: 24. in 25. 7. „Odkrite ljubezni“.

Trebnje: 24. in 25. 7. francoski barvni pustolovski film „Šejkov sin“.

Krško: 24. in 25. 7. francoski barvni film „Pet fantov za Singa-

pur“.

Brežice: 23. in 24. 7. japonski barvni film „Alarm v vsemirju“; 25. in 26. 7. ameriško-italijanski barvni film „Beži človek, beži“; 27. in 28. 7. švedski barvni film „Bamze“.

Crnomelj: 23. do 25. 7. ameriški barvni film „Človek z imenom hrbrost“; 27. 7. ameriški film „Tanzanov tajno blago“.

Kostanjevica: 24. 7. francoski barvni film „Male vrline – veliki gredi“; 25. 7. nemški barvni film „Vrag vsemi profesorje“; 28. 7. španski barvni film „Pepeja“.

Krško: 24. in 25. 7. francoski barvni film „Pet fantov za Singa-

pur“.

ZA DELO v planinskih postojankah sprejemimo takoj nekvalificirane delavce. Zaplositev po želji sezonska ali stalna. Pismeni ponudbe dostavite Planinskemu društvu Ljubljana-matica, p. p. 320-61001 Ljubljana.

TAKOJ ZAPOSЛИM 2 pekovska pomočnika. Oceniti dohodka 1.700 N-din. Stanovanje preskrbljeno. Pekarna Franc Perne, Kamnik.

KROJAŠKEGA VAJENCA, VAJENKO, sprejemem v uk. Modno krojaštvo Leopold Fink, Ljubljana, Soteska 4, Vogova 6.

SPREJMEM dve dekleti in dva fanta za pomoč na kmetiji po službi.

Preskrbim lahko tudi službo. Mlajši upokojenci pa nudim vso oskrbo za delno pomoč v gospodinjstvu in na vrtu. Milka Šuštaršič, 18ka 17, Ig pri Ljubljani.

KMECKEGA FANTA za delo pri konjih išče Konjeniški klub Ljubljana, Maia vas 15. Javite se lahko vsako popoldne, od 16. do 19. ure!

GOSTIŠCE ANICA KOS, Ivančna gorica 61, išče 2 dekleti – vajenki za strelbo ter priučenih kuhanice. Vse o nastopu službe po dogovoru!

DIMNIKARSKEGA VAJENCA sprejemem takoj. Pogoj najmanj 6 razredov osnovne šole. Vsa oskrba je v hiši, visoka mesečna nagrada. Ivan Roher, dimnikarstvo, Ribnica na Dolenjskem.

IŠČEM vrtničko vajenca. Stanovanje preskrbljeno. Inž. Jože Strgar, Ljubljana, Sojcjeva 2.

IŠČEM dekle, ki ima veselje do goštine. Nastop takoj, hrana in stanovanje v hiši. Gostilna Silva Breškar, Cesta na Luki 28, Ljubljana.

TAKOJ sprejemem v službo kva lificiranega natakarja – natakarico, Gostilna Mihacila Tomšič, Dobruška vas 36, Škocjan.

STANOVANJA

ODDAM SOBO v Regerči vasi, Naslov v upravi lista (1507/71).

ODDAM enosobno stanovanje v Irči vasi. Plačljivo za eno leto vnaprej.

Naslov v upravi lista (1513/71).

ZAKONSKI PAR srednjih let brez otrok išče eno ali dvosobno komforntno stanovanje – prazno – v območju Dolenjske. „Dober plačnik“.

FANT IŠČE opremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1504/71).

Motorna vozila

PRODAM avto NSU 110. Baščevič, Trebnje 86.

PRODAM

PRODAM vibracijski stroj za izdelevanje zidne cementne opake vseh potrebnih dimenzij z elektromotorjem in kablom. Jože Tomazič, 63000 Celje, Ljubljanska cesta 80.

VODOVODNI ODBOR Dobrava, Podboče, proda poceni 500-litruski hidrofor s trofaznim motorjem, primeren za manjšo vas do 12 his.

PRODAM televizor, malo rabljen in dobro ohranjen. Naslov v upravi lista (1505/71).

PRODAM pralni stroj znamke Rex po ugodni ceni. Martin Ivanček, Maline 15, 68333 Semič.

cestnice

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

Dragi mami Kristini Škedelj z Janovice pri Sentjerneju vse lepo in dobro za njen praznik, posebno pa zdravja, enako tudi sestri Kristini – želijo hčerke in sinovi oziroma bratje in sestre z družinami.

Ljubljeni mami in starji mami Ani Potočar iz Gori. Starje vasi pri Sentjernej želijo vse lepo za 81. rojstni dan in god sin in hčerka z družinami. Se prav pristeno pa pozdravljam staro mamo vnuk Ivan z ženo in hčerkico iz Švice.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA,
25. JULIJA

8.55 MADŽARSKI TV PRE-
GLED (Pohorje, Plešivec)
9.30 PISANO DOMAČE - I.
oddaja (JRT)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA
10.45 MOZAIK
10.50 OTROŠKA MATINEJA:
Pika Nogavička, Svet oto-
kov in atolov
11.40 MESTECE PEYTON -
serijski film
15.00 PROSLAVA 50 LET-
NICE ATLETSKE ZVE-
ZE JUGOSLAVIJE
15.30 DRZAVNO PRVEN-
STVO V ATLETIKI
16.00 DRZAVNO PRVEN-
STVO V ATLETIKI in
PLAVANJE JUGOSLA-
VIJA : VELIKA BRITA-
NIJA
18.30 BALADA O CRNEM
ZLATU - ameriški film
19.55 CICKAK
20.00 TV DNEVNIK
20.30 3-2-1
20.35 A. Marodič: KARIERA
- oddaja Mali oglasi
(JRT)
21.25 GLAS NA OBISKU: Jo
Stah (JRT)
21.40 POROČILA
21.55 SPORTNI PRIČLED
22.25 NAPoved SPOREDA

DRUGI SPORED:
20.00 TV DNEVNIK
20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

PONEDELJEK,
26. JULIJA

17.15 MADŽARSKI TV PRE-
GLED (Pohorje, Plešivec
do 17.30)
17.40 DREJCEK IN TRIJE
MARSOVCKI - I. del
18.00 IZSTRELITEV APOLLA
XV.
18.20 OBZORNÍK
18.35 SREBRNICA - oddaja iz
cikla Karavana
19.05 MLADI ZA MLADE
19.50 CICKAK
20.00 TV DNEVNIK
20.25 3-2-1
20.35 K. Maluszinsky:
NUERNBERŠKI EPI-
LOG - drama TV Be-
ograd
22.55 POROČILA

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 ZNANOST

19.00 PROPAGANDNA ODDAJA

19.05 MLADI ZA MLADE

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 ZNANOST

19.00 PROPAGANDNA ODDAJA

19.05 MLADI ZA MLADE

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

19.00 NARODNA GLASBA

19.20 TV POŠTA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

19.00 NARODNA GLASBA

19.20 TV POŠTA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

SREDA,
28. JULIJA

17.05 MADŽARSKI TV PRE-
GLED (Pohorje, Plešivec
do 17.20)
18.15 OBZORNÍK
18.30 PIKA NOGAVIČKA -
svetovski film
19.00 MOZAIK
19.05 RISanke in lutkov-
ni filmi
19.30 NA SEDMI STEZI -
športna oddaja
19.50 CICKAK

PETEK, 23. JULIJA: 8.10 Oper-
na matineja, 9.05 Počitniško popo-
tovanje od strani do strani, 10.15
Pri vas doma, 11.00 Poročila - Tu-
ristični napotki za naše goste iz tu-
jine.

jine, 12.30 Kmetijski nasveti - Prof.
Mirko Šisko: Spravjanje sadja,
12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orke-
stri, 13.30 Priporočajo vam ...
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo,
15.30 Napotki za tu-
rister, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Oper-
ni koncert, 18.15 Glasbeni vsak dan,
19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Mi-
nute z ansambalom Pavla Kosca,
20.00 Poje zbor „Branko Krasmanović“
iz Beograda, 20.30 „Top-pops 13“, 22.15 Besede in zvoki iz logov
domačih.

SOBOTA, 24. JULIJA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski
teknik, 9.35 Z ansambalom „Fantje
treh dolin“, 10.15 Pri vas doma,
11.00 Poročila - Turistični napotki
za naše goste iz tujine, 12.30 Kme-
tijski nasveti - Dr. Jože Rihar: Na
katerih gospodarskih lastnosti pazimo
pri odbiru čebel, 12.40 „Po
domače“ z godci in pevci, 13.30 Pripo-
ročajo vam ... 14.10 Igrajo veliki
zabavn orkestri, 15.30 Glasbeni inter-
mezzi, 16.00 „Vrtljak“, 17.10
Gremo v kino, 18.15 Simfonični
deli francoskih skladateljev v doma-
čini izvedbi, 19.00 Lahko noč,
otroci! 19.15 Minute z ansambalom
Lojzeta Slaka, 20.00 Večer z napo-
vedovalko Bojano Avsenak - vmes
ob 20.30 Zabavna radijska igra -
Wolfgang Ecke: „Dama s črnim jaz-
bečarjem“, 22.20 Oddaja za naše iz-
seljence.

NEDELJA, 25. JULIJA: 4.30 do
8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobogan,
9.05 Srečanje v studiu 14,
10.05 Še pomnite, tovarisi ... Va-
silič Čukov: Na začetku poti, 10.25
Pesni borbe in dela iz Hrvaške,
10.45 do 13.00 Naši poslušalci če-
stitajo in pozdravljajo - vmes ob
11.00 Poročila - Turistični napotki
za naše goste iz tujine, 13.30 Ne-
deljska reportaža, 13.50 Z doma-
čimi ansambi, 14.30 Humoreska
tega tedna - P. Cummings: Filo-
zofija doslednosti, 15.05 Igramo za
prijetno razvedrilo, 19.00 Lahko
noč, otroci! 19.15 Glasbene razgled-
nice, 20.00 „V nedeljo zvečer“,
22.20 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 26. JULIJA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan
svet pravilic in zgodb, 10.15 Pri vas
doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki
za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Tone
Vidrih: Mejne vrednosti uporabe
gnojil v naših razmerah, 12.40 Vedri
zvoki s pihalnimi orkestri, 13.30 Pri-
poročajo vam ... 14.35 Naši poslu-
šalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30
Glasbeni intermezzi, 16.00 „Vrt-
ljak“, 17.10 Ponedeljkovo glasbeno
popoldne, 18.15 „Signal“, 19.00
Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansam-
blom Maksa Kumra, 20.00 Giacomo Puccini: odlomki iz opere
„Manon Lescaut“, 22.15 Za ljubi-
telje jazz-a.

TOREK, 27. JULIJA: 8.10 Glas-
bena matineja, 9.05 Počitniško po-
potovanje od strani do strani, 10.15
Pri vas doma, 11.00 Poročila - Tu-
ristični napotki za naše goste iz tu-
jine, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jane
Pintar: Problematičnost kako-
vosti alkoholnih pijač, 12.40 Vedri
zvoki z ansambalom Borisja Franka,
13.30 Priporočajo vam ... 14.10 18
tednov - 18. oktetov, 14.40 „Na
poti kitara“, 15.30 Glasbeni inter-
mezzi, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Po-
poldanski simfonični koncert, 18.15
V tork nasvidenje! 19.00 Lahko
noč, otroci! 19.15 Minute z ansam-
blom Toneta Kmetca, 20.00 Pro-
dajalna melodija, 22.15 Listi iz klas-
virskih albumov Oliviera Messiaena.

DRUGI SPORED:
18.15 KRONIKA
18.30 GLASBENA ODDAJA
19.00 HUMORISTIČNA ODDAJA
19.50 TV PROSPEKT
20.00 TV DNEVNIK
20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 GLASBENA ODDAJA

19.00 HUMORISTIČNA ODDAJA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

19.00 NARODNA GLASBA

19.20 TV POŠTA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

19.00 NARODNA GLASBA

19.20 TV POŠTA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

19.00 NARODNA GLASBA

19.20 TV POŠTA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

19.00 NARODNA GLASBA

19.20 TV POŠTA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

19.00 NARODNA GLASBA

19.20 TV POŠTA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

19.00 NARODNA GLASBA

19.20 TV POŠTA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

19.00 NARODNA GLASBA

19.20 TV POŠTA

19.50 TV PROSPEKT

20.00 TV DNEVNIK

20.30 SPORED ITALIJANSKE
TV

DRUGI SPORED:

18.15 KRONIKA

18.30 REPORTAŽA

Kje so tiste stezice?

Francka Sylvester iz Pittsburgha rada pride na obisk v staro domovino — Ko je obiskala rodni kraj svojih staršev, se ji je izpolnila davna želja

Med dragimi gosti, ki so v nedeljo obiskali izseljeniški piknik v Dolenjskih Toplicah, je bila tudi dolenska rojakinja Francka Rosenberger-Sylvester, ki je v Dolenjskih Toplicah nastopila tudi s svojim orkestrom. Franckini starci so bili pristni Dolenjenčci: oče je bil doma iz Jurne vasi, mati Pepca Šusteršič pa iz Gornjih Laknic. Čeprav je bila Francka rojena v Ameriki, zelo lepo govori slovensko; pozna se ji, da z velikim trudem in veseljem obvlada jezik starcev. Zdaj živi v Pittsburghu in je bila že večkrat v Sloveniji.

— Koliko časa ste v Sloveniji?

„Igrali smo devet dni v Izoli, nestopili smo v Škofji Loki, na ljubljanskem radiu in v Dolenjskih Toplicah. V poonedeljek zjutraj spet odletimo nazaj v Ameriko, z nami gredo najlepši vrti.“

— Kdo sestavlja vaš ansambel?

„Nastopa pet glasbenikov ter midve s pevko Mily Smolovič. Mily lepo poje slovenske pesmi, čeprav ne zna slovensko.“

— Kako je s kulturnim življenjem v Ameriki?

„Z mojimi fanti nastopamo vsako soboto med Slovenci. Razen tega vodim tudi mladinski pevski zbor. Med našimi rojaki je veliko zanimanje za slovensko pesem; imam občutek, da tam pojemo več vaših pesmi, kot vi tukaj v domovini.“

— Kaj je naredilo na vas najmočnejši vrt?

„Lepi kraj in dobri ljudje so me presenetili. Ko sem obiskala domačijo mojih staršev, sem se jokala. Vesela sem, da gre napredek z nogimi koraki naprej. Ko bo spet priložnost, pridev z velikim veseljem k vam. Na svidenje!“

SLAVKO DOKL

— Kako se počutite v domovini svojih staršev?

„Oče in mama sta šla čez veliko lužo 1919 in se jima ni nikoli izpolnila želja, da bi se vrnila na stare stezice, po katarih sta v mladosti hodila. Ker sta starša vedela, da se jima želja ne bo izpolnila, sta me prosila, naj grem namesto njiju v Slovenijo. Prič sem prišla leta 1962 in stecala veliko prijateljev in sorodnikov. Stopala sem po očetovih stezicah, ki jih je tako ljubil. Nikoli si nisem predstavljala, da je pri vas tako lepo! Navdušena sem nad pokrajino in nad ljudmi. Verjeli ali ne: med vami se počutim bolj domače kot v Ameriki.“

Komisija iz Celja ugotavlja vzrok požara v kompresorski postaji Krmeljske Metalne. (Foto: Legan)

POŽAR V KRMELJSKI METALNI

Skoraj ob ves dioksid

Krmelj: ogenj so pogasili le malo prej, preden so bili izpraznjeni vsi aparati za gašenje

V krmeljski Metalni, ki daje kruh nad 300 delavcem, je v sredo, 14. julija, malo po drugi uri ponoči tuljenje siren klicalo gasilce v trenutku, ko so delavci nočne izmene po maličici začeli delati. Gorelo je v kompresorski postaji, ogenj pa je prvi opazil delavec Drago Berk.

V polnemu boju z ognjem se je kakim 25 domaćim gasilcem, ki so takoj pritekli na kraj nesreče, posredilo zadušiti požar. Pri tem so izpraznili vse tovarniške gasilske aparate z ogljikovim dioksidom — z izjemo enega samega. Izkazalo se je, da mali gasilski aparati niso dovolj učinkoviti, če požar zajame večji obseg.

V kompresorski postaji sta zgorela električna napeljava in stroj. Komisija zavarovalnice „Sava“ je škodo ocenila na približno 30.000 dinarjev. In vzrok požara? Elektrotehnik Janez Močan, ki je v tovarni vodja vzdrževalnih del, je menil, da ogenj ni mogel nastati zaradi elektronika.

PRETEP NA VESELICI

V noči od nedelje na pondeljek, 19. julija, je na gasilski veselici v Mirni peči prisko do pretepa, v katerem so morali posredovati milinci. Jože in Alojz Luštek sta se lotila Francu Simalcu iz Gor. Podboršta in ga pretepa. Napadalcu sta prijavljena sodnika za prekrške.

POŽAR PRI LIKANU

14. julija dopoldne je začelo goreti v stanovanju Ivana Marinčiča v naselju Nad mlini v Novem mestu. Nedoljetna hčerka je likala oblek, nato izključen likalnik položila na prešito odejo in šla nakupovat v trgovino. Medtem se je odeja vnela, požar pa je uničil tudi zavesi in kavč. V stanovanju je za okoli 1.000 dinarjev škoda.

Milenci so mu hoteli pomagati z umetnim dihanjem, a je bilo prepozno. Ko je čez pol ure priselil zdravnik, je lahko ugotovil le smrt.

Drugič je bil napaden

Mihaela Horvata so se ponoči lotili v parku

V nedeljo, 18. julija pozno zvečer, sta Henrik in Jožeta Brajdč našli gluhonemega čevljarija Mihaela Horvata iz Irče vasi. Lotila sta se ga v parku za novomeško pošto. Cigan je Horvata trdo prijal z roke, medtem ko sta mu iz hlavnega žepa potegnila 10 bankovec po 50 din.

Napadeni je malo prej s Ciganoma popival v Metropolu, ko pa je odšel proti domu, sta mu sedila in ga napadla na samotu. Verjetno sta videla, da ima pri sebi denar. Horvat je tako doživel že drugi ciganski napad, Le-

Z RAZSTRELIVOM V SMRT

Franc Željko, 47-letni invalid iz Sodecev pri Starem trgu, je 16. julija zvečer naredil samomor v domači hiši. Izbral si je smrt z razstrelivom. Okoliščine še raziskujejo.

NOVA TAJNICA

Na razpis za delovno mesto tajnico v našem podjetju se je javilo zelo edno dekle z vsemi dobrimi lastnosti in kvalifikacijami, ki jih ob takih prilikah zahtevamo. Povabili smo jo na osebni razgovor.

Prišla je in se najprej javila glavnemu direktorju. Po opravljenih formalnostih jo je se nekaj časa ogledoval, nato pa svetoval, naj si da še malo skrajšati krilo. Novinka mu je obljubila, da bo tako ravnala, in že se je napotila predstaviti h komercialnemu.

Tudi ta je z zadovoljstvom opazoval njenu zunanjost in jo povabil, da mu je zelo všeč. Priponil je, da čevlji niso najbolj po zadnji modi, in jo obenem tolazil, da to ni huda reč, ker take čevlje danes prodajajo v vseh boljih trgovinah.

Naslednja pot jo je vodila do sekretarja. Že ob pogledu

tos smo že poročali, da ga je 15. februarja ponoči na podoben način skušal oropati Stefan Brajdč na Bregu.

Smrt z elektriko

Franc Legan ni bil dovolj previden

V soboto, 17. julija zvečer okrog 20. ure, je hotel 28-letni Franc Legan iz Artmanje vasi pri Dobruščini prenesti v hlev trožilni električni kabel pod napetostjo. Ko je z roko pripeljal za žarnico, ga je hudo streslo. Padel je na tla in se ni več ganil.

Domači so mu hoteli pomagati z umetnim dihanjem, a je bilo prepozno. Ko je čez pol ure priselil zdravnik, je lahko ugotovil le smrt.

edurte "nedelje":
MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev in
DELIKATESA na Glavnem trgu

zuro. A vi? Vi pa kar takole brez vprašanja jemljete moje telo. Kako le morete biti taki?

Vratrja to ni presenetilo. Nekoliko se je že nasmehnil, jo krepke stisnil k sebi, in odgovoril: „Tovarišica, vi tega ne razumete. Direktor ki ste ga prej videli, je bil krojač, zato je gledal le na obleko, komercialni je bil čevljarski, zato se najbolj razume na čevlje. Sekretar zna najbolje streči lasem, ker je dolga leta delal v frizerskem salonu. Vidite, čeprav se na novih položajih, še vedno gledajo z očmi svojega počinka, zato so kritični samo pri tistem delu, na katerega se najbolje razumejo. No, jaz, tudi sam delam to, česar sem navajen. Veste, jaz sem... nerodno mi je... nisem pravi vratr, sem bivši direktor.“

„Le kako si upate?“ ga je ostela. „Še direktor si tega ni drznil, ampak me je opozoril le na obleko. Tudi komercialni je bil soliden, ker je grajal le čevlje, celo sekretar se je zanimal samo za fri-

ZABARJEV LENART

Posebni vlak v Belo krajino

NOVOMESCANE obveščamo, da bo vozil posebni vlak na jutrišnje veliko slavlje v Črnomlju z novomeške postaje ob 8.19 uri, vračal pa se bo s postaje Otvorov pri Črnomlju ob 17.32. Vsi redni vlaki bodo okrepljeni.

Udeležimo se velikega narodnega srečanja v Lokačah pri Črnomlju, obiščimo našo dragu partizansko Belo krajino!

Občinska konferenca SZDL Novo mesto

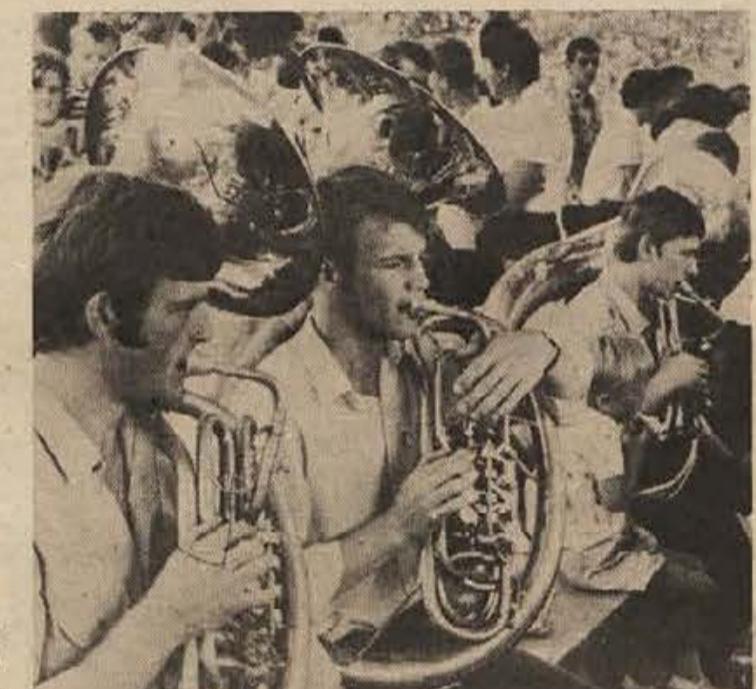
Nov TV pretvornik na Travni gori

Režijski odbor za gradnjo televizijskega pretvornika na Travni gori namerava zgraditi nov pretvornik, ki bo dvestokrat močnejši od sedanjega. Novi pretvornik bi omogočil v Sodražki in Ribniški dolini nemoteno gledanje I. in II. programa ter barvne slike. Stolp pretvornika bo visok 25 m, njegove antene pa bodo omogočile dober sprejem vsem lastnikom sprejemnikov od Gromčaric do Podlanca. Cena pretvornika bo znašala 8 milijonov starilih dinarjev. Večinoma so lastniki televizorjev iz Sodražice že prispevali za pretvornik vsak po 200 N-din, iz ostalih vasi Ribniške doline pa naj bi prispevali vsak po 50 N-din in tako omogočili, da bo novi pretvornik na Travni gori čimprej postavljen. Režijski odbor za gradnjo računa na velik odziv za prispevki za novi pretvornik.

RALLY SOLT 71: SPET ZMAGA NOVAKA

Na nedeljskem avtomobilskem rallyju za republikanski prvenstvo, ki ga je organiziralo ljubljansko AMD SOLT, je od 45 tekmovalcev prišlo na cilj samo 15 najvztrajnejših. Zaradi izredno zahtevnih našlag so predelitev na koncu priznali uvrstitev tudi tistim, ki so srečno prevozili vsaj 2 hujštne preizkušnje. Uspeh Novomesčanov: do 785 cm: 1. Novak-Lex, do 850 cm: 2. Senič-Marolt; do 1000 cm: 3. Badovinac-Rifelj; 4. Milavec-Letonja; do 1300 cm: 6. Andrijanič, 7. Murn, Tri novomeške vožnje (Smodej, B. Burn, Gustin) nimajo uvrstitev, prav tako je odstopil favorit Horvat iz Kamnika, ki je majha zmagal na rally „Dolenjska osmica“.

TIK PRED NASTOPOM — toda na divji vročini, ko je pripekajoče sonce pognalo živo srebro na 28 stopinj, so pevke najmlajšega mešanega pevskega zboru na Dolenskem tik pred skupnim nastopom vseh zborov na taboru v Sentvidu pri Stični zmanj iskal sene. Ni treba ugibati, za kateri zbor gre: črka K, zaščitni znak tovarne zdravil KRKA iz Novega mesta, nam pove vse. Peli pa so kot slavki, fantje in dekleta, možje in žene, člani KRKINEGA pevskega zboru pod dirigentstvom prof. Janeza Žnidarja! Na jesen jih bomo verjetno že lahko slišali tudi na samostojnem koncertu v Novem mestu. (Foto: Tone Gošnik)

Črnomaljski godbeniki zadnje čase spet pridno igrajo in nastopajo. Tudi na nedavni proslavi na Smuku, ko je praznovala Iskra, so se izkazali. (Foto: Ivan Zoran)

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomlje, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragos, inž. Janez Gačnik, Janez Gartnar (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jeke, Franc Lapajne, Lujzka Potr, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Življe.

UREJUJE: UREĐNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Jeke, Jože Spletnik, Jožica Teppay in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moskon.

IZHAJA vsak četrtek. Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 42 dinarjev, poletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 8 ameriških dolarijev (ali ustrezena druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarijev, pri čemer je že včet 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naslov deviznega računa: 521-626-1-32002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm vtične v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cicer) 23 din, 1 cm na dolovo strani 45 din, 1 cm na 1. srednjem in zadnjem strani 1. strani 66 din. Vsak mal oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik 8. 4. od 6. 1. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9.

NASLOV UREĐNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predel 33 — Telefon: (061) 21-227 — Nenaročeni ročkis in fotografije po vratamo — Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.